

Svensk Boxer i backspegeln

En liten återblick gjord av Inger Tireland

De mest betydelsefulla uppfödarnas historia

Det är omöjligt för mig att här berätta om alla uppfödare under de här åren. Som jämförelse kan jag berätta att när Astrid och Carl-Eric Johansson på Boxerklubbens kansli gick igenom alla registreringar av boxer under åren 1966-1974 så konstaterade man att de kom från ca 700 verksamma uppfödare. De flesta registrerade en eller två kullar och så har det fortsatt under åren.

Antalet boxervalpar ökade explosionsartat i början av 1970-talet.

År	Reg	År	Reg	År	Reg	År	Reg	År	Reg	År	Reg
1950	580 st	1957	920	1962	1285	1967	1070	1970	1755	1971	2551
År	Reg	År	Reg	År	Reg	År	Reg	År	Reg	År	Reg
1972	2327	1974	1983	1976	1260	1980	1077	1985	750	1990	542 st

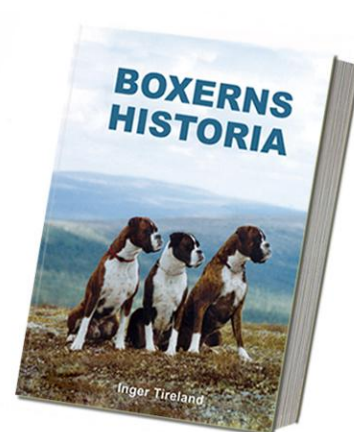
För att sedan ligga mellan 500-650 registrerade boxervalpar varje år till 2014 då siffran sjönk ytterligare till 376 st för att nu, 2018, vara nere i 263 st.

Före 1970 registrerade man ibland inte alla valpar, men SKK krävde senare att alla valpar skulle registreras på en gång, annars kunde man inte registrera hunden.

Jag har valt att ta med de uppfödare som satt de största avtrycken i aveln, genom egen uppfödning eller genom gjorda import. Några uppfödare finns med därför att någon hund i deras uppfödning tjänat som mellanhand till en senare framgångsrik kennel. Även dessa uppfödare kan ha haft tidigare kullar utan sitt kennelnamn och då är de omöjliga att hitta.

Resultatet av alla framgångsrika uppfödarens arbete visas i registret längst bak i boken BOXERNS HISTORIA. Mer information finns även på Svenska Kennelklubbens hemsida och på kennelarnas egna hemsidor (för de som har en sådan).

Uppgifterna är tagna ur och det finns mer att läsa i den

Kan beställas här på Svenska Boxerklubbens hemsida

Artikel nr 1

Det nu 110 år sedan den första boxern registrerades i Sverige. De var faktiskt tre till antalet och de framträdde på en utställning den 12-13 juni 1909 i Stockholm. Bästa hane blev **LORD VON ANGERTHOR 2998** en gul hane med hvita tecken född 4 november 1906. Han var fallen efter RIGO VON ANGERTHOR DBSB 299 undan MIRZL VON ANGERTHOR DBSB 498. Uppfödare var Doktor Jacob Dauer München och han ägdes av Hofjuvelerare K Anderson, Stockholm. LORD erhöll ett 1:sta pris i öppen klass med Hederspris. (Championatmeriterande på den tiden) 2:a blev **KING (PASCHA) 2997** även han en gul hane född den 5 juni 1905. Han var fallen efter LORD DBSB 177 undan MAYER'S FLORA DBSB 568. Uppfödare var Lorenz Mayer, München och han ägdes av Disponent Axel Rosin, Stockholm. King erhöll ett 1:sta pris i öppen klass. Även en tik deltog. Det var **ALLA VON ANGERTHOR 2999** en gul med svarta tecken tik född 17 augusti 1907. Hon var helsyster till LORD och ägdes av Disponent Axel Rosin, Stockholm. Hon erhöll ett 2:a pris i öppen klass.

Det utkom ingen stambok 1910, men 1911 års stambok förtäljer ändå att 1910 års internationella SKK-utställning avhölls den 27-29 maj i Stockholm. 577 hundar var anmälda och bland dem 2 boxer, en tik och en hane. Hanen var den **DON 646H** som redan 1907 visades på en utställning i Malmö och där erhöll 1 ökl, men han registrerades inte förrän nu. Han erhöll återigen ett 1:sta pris i ökl och ett 1:sta pris i segrarklass dock utan hederspris. Tiken var den första registrerade svenskuppfödda boxern **FENTA 647H** Hon var gul med svart nos och född den 26 augusti 1908. Hon var fallen efter PASCHA (troligtvis King 2997) undan ALLA VON ANGERTHOR (troligen 2999). Uppfödare var Disponent Axel Rosin, Stockholm. Ägare var Direktör Gustaf Åström, Lidingö. Fenta erhöll ett 1:sta pris i öppen klass.

Till SKK:s jubileumsutställning 1911 (SKK:s tionde i ordningen), som även var internationell, var 692 hundar anmälda. Tre av dem var boxer. En av dem var den tyska importen **REMOS VON STOLZENFELS 648H** som var född den 9 april 1910. Han var fallen efter HARRAS VON BURGLEHN-STOLZENFELS undan GRÄFIN RITA VON STOLZENFELS. Inga tyska reg.nr var angivna tyvärr. Uppfödare var F W Zuhre, Berlin och ägare Direktör Gustaf Åström, Lidingö. REMOS fick ett 1:a pris i unghundsklass och ett 1:a pris i öppen klass.

Bästa tik och svensk boxers första championatmeriterande pris erhöll **FENTA 647H**. Hon fick ett 1:a pris i öppenklass, ett första pris i segrarklass med hederspris (= certifikat). Den andra tiken var **NOGI 649 H** en gultigrerad med mörk mask tik född den 16 mars 1910 fallen efter REX VON SPREE DBSB 684 u MINKA oreg. NOGI var uppfödd av Snedkermester A Kragh,

Köpenhamn och ägd av Doktor Ivar Trädgårdh, Experimentalfältet, Stockholm. Hon erhöll ett 2:a pris i unghundsklass och ett 2:a pris i öppen klass.

**1912 och framöver deltog ett antal Norskägda boxer vid utställningarna i Sverige.
De här användes även i svensk avel.**

Från vänster: BOX 485I, NOCh Ella-Fortuna, Teddy Bygdö och NOCh Satan Fortuna

Boxern användes bl a som rapport och bevakningshund under kriget

***En av dem var Ch Rolf von Vogelsberg. Han finns här på kortet
tillsammans med sin husse Philip Stockmann***

**Direktör Gustaf Åström, Lidingö, importerade ett stort antal tyska avelshundar
under det första världskriget.**

REMOS V STOLZENFELS 648H, RIGO V ILMTAL 608M, ISOLDE V STOLZENFELS 609M, MILO I V BLANKENBURG 311N, OTHELLO V DOM 312N, SIEGER RINO II V D ELBE 432S OCH DOLLA V BUCHOW 434S var några av hans importer. En del placerades senare om till andra svenskar och man kan med fog säga att rasen mycket tack vare honom överlevde kriget och fick fäste i Sverige.

Den första svenska boxerkenneln registrerades 1915. Det var Ivar Klein som registrerade kennel "**FRÅN IVARGÅRD**". Han hade några valpkullar under några år, men det var bara en hane som satte spår i aveln och det var **MUFTI FRÅN IWARGÅRD** som registrerades i slutet av 1920-talet. Han var son till **SEPP V STOLZENFELS BZB 3399** och **DORA WALHALL DBSB 2488** som importerades av kenneln. Dora var dotter till **SGR REMUS PFALZGAU** och **DORA V VOGELSBURG DBSB 939**. (MUFTIS stamtavla finns i boken "Boxerns Historia".)

MUFTI användes mycket flitigt i aveln bl a av kennel "AV LILLBO".

1916 registrerades kennel **HOLMGÅRD**. Kennelns innehavare var Fröken Märta Raquette. Hennes stamtik var **SUCH ISOLDE VON STOLZENFELS 609M, som blev Sveriges första utställnings-champion 1917**. Det var en rödgul tik född den 25 mars 1913. Isoldes mor **GRÄFIN RITA V STOLZENFELS DBSB 911** och far var **CH MAIER'S BLITZ DBSB 1285** (född 23 mars 1909).

ISOLDE lämnade djupa spår i svensk boxer genom sina avkomlingar syskonen **HOLMGÅRDS BRITA 204N** och **HOLMGÅRDS MAX 262N** efter **MILO I V BLANKENBURG 311N** och genom syskonen **HOLMGÅRDS HEXE 270T cert**, **HOLMGÅRDS POJKEN 123V**, **HOLMGÅRDS TASSI 357T** och framför allt **HOLMGÅRDS BOX II 7U cert** efter **CH OTHELLO V DOM 312N**, alla använda i aveln.

1916 registrerades in kennel **AGRICOLA** av Agronom Nils Boman. Den första kullen föddes den 29 januari 1916. Fadern var **CH SATAN FORTUNA-BYGDÖ 430K** och moder var **THISBE-BYGDÖ 138L**. **THISBE** var född i Norge. Hon var dotter till **CH SATAN FORTUNA-BYGDÖ 430K** (barnbarn till **CH RIGO VON ANGERTHOR**) och **TEDDY-BYGDÖ 487I** (även hon barnbarn till **CH RIGO V ANGERTHOR**). Fem hanvalpar registrerades bl a **LUX-AGRICOLA 115N** och **RIGO-AGRICOLA 84N**. Man registrerade endast tävlingshundar på den tiden och ibland avelshundar. I en annan kull med **MILO VON BLANKENBURG 311N** lämnade **THISBE** bl a den mycket använda avelshunden **STUCKS-AGRICOLA**.

Kennel Agricola låg till grund för 20-, 30- och 40-talets framgångsrika hundar. Axel Jakobsson berättar om sina kontakter av kennel Agricola:

-- År 1919 såg jag riktiga boxer för första gången i mitt liv. Det var hos agronom Nils Boman innehavare av kennel Agricola, en av dåtidens mest framstående boxeruppfödare i Sverige och dessutom en mycket uppskattad domare för rasen. Nils Boman var en synnerligen skicklig man inom husdjursavelns område.

Hans uppfödning av boxer präglades också av en metodisk avel och förnämliga resultat. Kennel Agricolas avelstikar Silwos Gündel, Champion Frohgunde v Marienhof och

Silwos Gretchen blev jag mycket imponerad av, det var väl då gnistan tändes och mitt stora intresse för boxer vaknade. Vad jag vid denna tidpunkt kunde tillgodogöra mig av Nils Bomans kunskaper blev väl ej så mycket,. Först några år senare då han delgav mig sitt kunnande, dels på avelsområdet och mycket om boxerrasen i övrigt, förstod jag i någon mån bevara och utnyttja detta. Jag är skyldig honom stor tacksamhet.”

***Agronom Nils Boman tillsammans med
SUCH THETIS-AGRICOLA***

En ny boxerkennel såg dagens ljus 1917. Det var AF CHRISTENSEN som innehades av Sadelmakare August Christensen, Trälleborg. Den första kullen föddes den 14 januari 1917 och var efter SIEGER SUCH RINO II V D ELBE 432S B S B 1823 undan RITA VON BLANKENBURG 33P B S B 3953.

RITA VON BLANKENBURG satte djupa spår i aveln. Hon var född den 2 september 1915. Hon lämnade avelstikarna BESSIE AF CHRISTENSEN 276S, GULLI AF CHRISTENSEN 290S, LOOLA AF CHRISTENSEN 67S, ZAMPA AF CHRISTENSEN 437S, LORA AF CHRISTENSEN 229U, MISS AF CHRISTENSEN 244U, RITA AF CHRISTENSEN 243U, HEXE AF CHRISTENSEN 326V, MISSY AF CHRISTENSEN 85X och de oregistrerade avelstikarna DOT och DOLLY AF CHRISTENSEN tillsammans med HEINZ V BLANKENBURG 112R. Många avelstikar kom ifrån denna kennel trots att de själva inte erhöll några större utställningsframgångar.

År 1919 inregistrerades den mest inflytelserika kennel 1910-1920-talet. Det var kennel **"av Lillbo"**, som innehades av Länspolis Carl E Borg, Hälsingborg. Den första kullen föddes den 14 januari 1918 och var efter MUFTI AV IWARGÅRD 399DD undan THISBE-BYGDÖ 138L. Ett trettital avelshundar från kennel av Lillbo gav framgångsrika avkommor, vilka återfinns i SKK:s stammböcker.

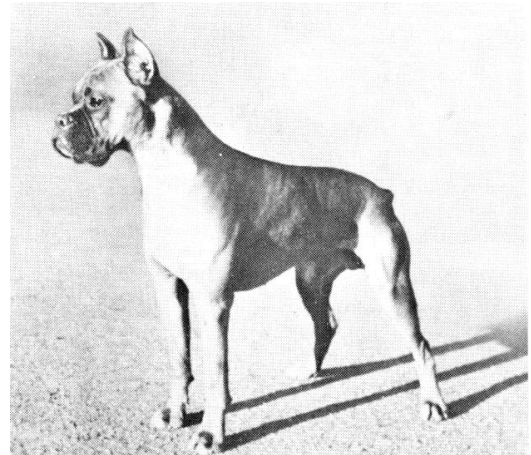
En av Boxeruppfödarnas förgrundsfigurer och tillika domare var
Henning Fogelberg

I slutet av 1920-talet inregistrerades kennel Roland av Henning A Fogelberg.

Hans första inregistrerade kull föddes de 21 juni 1928 och var fallen efter PRIMUS 346CC och ZISKA AV LILLBO 349CC.

Kenneln hade en omfattande framgångsrik uppfödning som lade grunden till många av de framtida uppfödningarna. Flera betydelsefulla importörer gjordes bl a avelstiken **EDEL VON SCHÖLERBERG** som tillsammans med SGR AJAX VON DER GRALSBURG (e SGR HANSEL VON STOLZENFELS u ANNA VON DER CAPADOCIA) bl a blev mor till MARMONS GLORI.

GLORI lämnade tillsammans med en annan av kennelns importörer; den sedermera till USA exporterade **INTCH BASTE VON ELBUFER** (efter INTCH LUSTIG VON DOM och IWEIN-dottern WSGRN THEA VON ISEBECK) den framstående **K-kullen SUCH ROLANDS KYRAS, DKUCH ROLANDS KADETT, ROLANDS KEMAL och ROLANDS KYRA.**

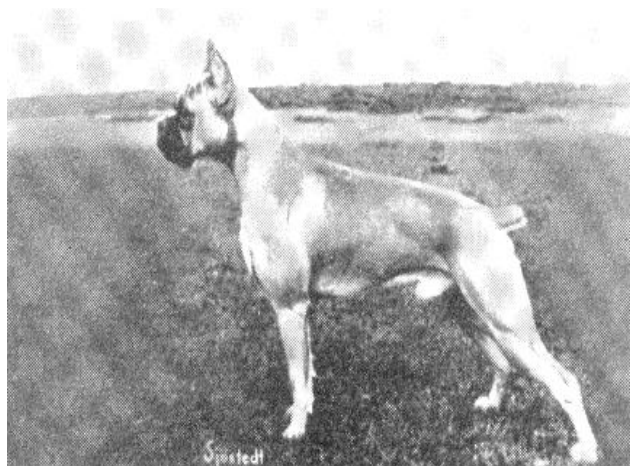

CHAMPION BASTE V ELBUFER

BASTE lämnade även tillsammans med MARMONS FRIEDL (DKUCH SCHACK VON DOM (bror till INTCh Sigurd von Dom) u LEDY V LIMMATTAL); ROLANDS LUSTIG, ROLANDS LANSER, ROLANDS LAURA (som bl a blev mor till SUCH ROLANDS SYMFTIG) och ROLANDS BASTI, som alla flitigt användes i aveln.

En annan av kennelns importörer var Lustig-dottern **DKUCH FANNI VON LUISENBlick**. Även FANNI lämnade många framgångsrika avkommor både exteriört och i aveln. **SUCH**

ROLANDS KANO, ROLANDS TRIXIE 2 cert, ROLANDS KYLA, ROLANDS OTTIE, ROLANDS OSVA, ROLANDS ONLY, ROLANDS OIVA, ROLANDS ORVA, ROLANDS ORKAN, SUCH ROLANDS ARNA, ROLANDS ALTO, ROLANDS ARSENIK, men även HILLGÅRDENS ARKIMEDES cert och HILLGÅRDENS ALVA efter att hon flyttat till kennel Hillgården.

DKUCH ROLANDS KADETT

Kennel Roland var den första boxerkenneln som tilldelades Hamiltonplaketten

Hamiltonplaketten är Svenska Kennelklubbens högsta utmärkelse för uppfödning av hundar. Priset instiftades den 10 april 1910 till minne av Svenska Kennelklubbens stiftare greve Adolf Patrik Hamilton.

Plaketten, utförd i gammalt silver, graverades av Erik Lindberg. Den delades ut för första gången den 18 april 1911 till personer "för utmärkta förtjänster inom hundafveln".

Henning Fogelberg avled 1970 och Peggie Ceder skrev honom till minne i Boxerbladet:

Henning Fogelberg till minne

"Henning Fogelberg är död. Han avled den 30 maj, nyss fyllda 80 år. För de flesta av dagens boxeruppfödare är han bara ett namn, men för oss som varit med en del år var han en stark personlighet. Och ser man honom i första hand som en duktig och framstående boxeruppfödare med den medfödda känslan av hur man bär sig åt med avel och uppfödning. Jag har själv hunnit med att se en del av hans hundar på utställningar och jag tror att t ex Champion Rolands Kadett än idag skulle kunna göra sig gällande i en ring. Åtskilliga av våra unga boxeruppfödare

har med all säkerhet någon Rolandshund med i stamtavlorna, fastän ganska långt bak i leden. De flesta minns nog dock Henning Fogelberg som en noggrann och duktig domare och de flesta såg honom säkert som en av "våra" boxerdomare, även om han även dömde andra raser med den äran. Henning Fogelberg kommer att även fortsättningsvis att leva i våra tankar som en förebild för den ansvarskännande och målmedvetna uppfödaren."

Henning Fogelberg var en framstående kynolog, allrounddomare och boxeruppfödare. Han skrev ett antal mycket intressanta artiklar om boxern som bl a publicerades i Hundboken som utgavs i mitten av 1950-talet av Gothia i samarbete med Svenska Kennelklubben.

Henning Fogelbergs berättelse om boxern del 1:

saxat ur Hundboken utgiven av Gothia i samarbete med Svenska Kennelklubben 1955

"I Svenska Kennelklubbens tidskrift och stambok för åren 1895-1896 finner man de första uppgifterna om boxern i Sverige, då den omnämnes under den sensationella rubriken "Boxer - Bostonterrier". Till en början betraktades boxern allmänt såsom ett slags bulldogg på grund av sitt korta och breda nosparti. Det korta hårlaget skulle enligt författaren till ovannämnda artikel tyda på att utom den ursprungliga formen av bulldogg även släthårig foxterrier använts vid bildandet av den nya rasen. I uppsatsen omnämnes att hundar av denna ras var mera högbenta och rörliga än de egentliga bulldoggarna och att rasen därför fått många beundrare och vänner. Till en början visste man inte riktigt under vilken rubrik denna "bastard" skulle föras in i stamboken, men då den något snarlika bostonteriern uppstått ungefär samtidigt i Amerika, fann man lämpligt att sammanföra de två under den gemensamma beteckningen "Boxer-bostonterrier". År 1896 bildades i München en specialklubb för rasen. Der Deutsche Boxerklub, sedan rasen året förut erkänts såsom självständig och de första exemplaren ställts ut i samma stad.

Tio år därefter började man importera boxer hit, och sin debut på svenska utställningar fick rasen på Kennelklubbens utställning i Malmö den 14-16 juni 1907. Då deltog nämligen Herr Erik Tengberg från Ystad med hunden Don och tiken Donna i öppen klass.

Dessa hundar, som saknade känd härstamning, erhöll ej mer än hedersomnämmande. Sedermera lyckades man tydligen få reda på härstamningen, eftersom **DON** blev stambokförd under nummer 646H, och vid utställningen i Stockholm 1910 erövrade han 1:a ökl och 1:a skl, sedan han övergått i Löjtnant John Tengbergs, Jönköping, ägo.

Året innan hade emellertid hovjuvelerare K Andersson, Stockholm, importerat **LORD V ANGERTOR** (e Rigo v Angertor u Mirzl v Angertor) som fick 1:a ökl och hederspris, och samtidigt utdelades 1 ökl åt disponent Axel Rosins, Stockholm, från herr Lorenz Maier i München importerade gule **KING (PASCHA)**. Samma ägare importerade tiken **ALLA V ANGERTOR** (e Rigo v Angertor u Alla Dauer), som på utställningen i Stockholm 1909 fick 2:a ökl. Hon angavs vara gul med svarta tecken; förmodligen var hon vad man numera kallar tigrerad.

Den första svenskuppfödda boxertiken FENTA utställdes i Stockholm 1910, en Alla v Angertor-dotter e King (Pascha) ägd av den store boxerentusiasten Gustaf Åström, Lidingö; hon erövrade ett 1:a ökl. 1911 fick hon 1 ökl, 1 skl och hederspris.

Herr Åström importerade även **REMOS V STOLZENFELS** (e Harras v Burplehn Stolzenfels u Gräfin Rita v Stolzenfels) som på utställning erhöll 1 ukl och 1 ökl. Under den närmast följande tiden importerades en hel rad hundar från den kända kenneln von Blankenburg, bl a de tre helbröderna **HEINZ** (sadelmakare Christensén Trelleborg) **MILO II** (disponent Ernst Egrell, Skövde) och **BOBBY V BLANKENBURG** (f d länspolis Carl Borgh, Hälsingborg). Ingen av dessa tre satte några spår i aveln. Detta var däremot fallet med Direktör Åströms **MILO V BLANKENBURG** som hade samma moder som de föregående, men Rex II v Kynast-Burg-Blankenburg som fader. Samma ägares import **DOLLA V BUCHOW**, dotter till den berömda Ch Zolo v d Elbe, erövrade 1919 i Stockholm på Kennelklubbens utställning 1:a ökl, 1:a skl och hederspris. Före hitkomsten hade hon i Tyskland lämnat en kull valpar efter den förnäme **Ch Othello v Dom**, och en tik ur denna kull, **Biene v Blankenburg**, kom också hit och visades med framgång på utställningar i Stockholm. Även **CH OTHELLO V DOM**, en inavelsprodukt på en av rasens stöttepelare, Ch Rolf v Vogelsberg, importerades år 1916 av Direktör Gustaf Åström och övergick sedermera i bankdirektör M Philipssons ägo. Othello ansågs vara den av de bästa hanhundarna vi fått in i Sverige och fick en viss betydelse vid vår boxeravels grundläggande. Hans son med **CH ISOLDE V STOLZENFELS**, **HOLMGÅRDS BOX II**, parades med sin halvsyster e Othello, **SILWOS GÜNDEL**, som ägdes av agronom Nils Boman. Resultatet av denna halvsyskonparning bildade en del av grundstommen i Bomans utmärkta boxerkennel Agricola. Jämsides med denna kombination drog Boman fram en andra linje genom att sammanföra **CH FROHGUNDE V MARIENHOF** (en dotter till Ch Maiers Blitz) med den i Norge uppfödde **PYRAMUS**, en segerrik son till den berömda **CH SATAN FORTUNA** (Bygdö Sultan).

Denna sistnämnda linjen lämnade mycket goda hundar bland vilka särskilt märktes **BOX AGRICOLA**, en exteriör- och avelshund av stora mått enligt dåtida uppfattning.

Dessa blodslinjer, alltså dels från Ch Maiers Blitz och dels från Ch Rolf v Vogelsberg, konsoliderade han ytterligare genom att sammanföra Box-Agricola med Silwos Gretchen.

Denna kombination blev lyckad. En av de bästa avkomlingarna var **CH THETIS-AGRICOLA**, som gick segrande fram på åtskilliga utställningar. Bomans avel präglades även i fortsättningen av stort intresse och en imponerande kunnighet.

Ch Thetis-Agricola

En annan tidig uppfödning som har producerat ett antal mycket framstående brukshundar är kennel **AV BOXERBO**, vars innehavare Herr A E Lundgren, Anneberg, började sin avel redan på 1920-talet och alltjämt fortsätter den (1955). Lundgrens avelsmaterial kom huvudsakligen från Bomans Agricola-kennel. Bland hundar som fört aveln framåt måste grosshandlare Gustaf Bongs, Västra Nöbbelöv, **PASCHA** (e Milo v Blankenburg u Biene v Blankenberg) nämnas. Denne var stationerad i Skåne och användes flitigt som avelshund i södra Sverige, i synnerhet av kennlarna av Christensen, Trälleborg och av Lillbo f d länspolis Carl Borgh, Hälsingborg, som var imponerande.

En förnäm import år 1919 var **SIEGER RINO V D ELBE**, som även han togs in av Direktör Åström. Tyvärr var han redan vid ankomsten hit åldrad, varför han inte fick den betydelse för den svenska aveln som man hoppats och väntat efter hans stora framgångar som avelshund i Tyskland. Vidare måste nämnas **CH SILWOS BUSTER II** (e Marks u Meta-Agricola). Buster II användes rätt mycket i mellersta Sverige, men hans spår i aveln synes ha utplånats.

1929 uppträdde den svenskfödda tigrerade boxern **CH BUSTER** (e Bob u Peggy av Lillbo) på arenan. Kennel Rocco, notarie Einar och Erna Palmgren, Ålsten, sammanförde honom med sin tik **CH RAYA**.

I denna kombination fick åtminstone en av avkomlingarna en viss betydelse, nämligen **ROCCO ISA**, som blev stammomoder till Kanholmens kennel (förste polisassistent G Schreiber). Hon sammanfördes två gånger med **CH FELS V D TECK**. Resultatet blev i första kullen två champions, **CH KANHOLMENS SIROCCO** och **CH KANHOLMENS SONNY** och i andra kullen **CH KANHOLMENS THISBE**. Den sistnämnda blev stamtik till Österlids kennel, till vilken det finns anledning att återkomma senare.

En kontinental import

SUCh Fels v d Teck

En sentida avkomling till urboxern

DK&NUCh Ariolos Katja

1930 kom importen **RIETZ-FRITZ V GERHARDSBRUNNEN** (e Flock v Zenith u Asta v Gerhardsbrunnen). Den nyssnämnda Ch Raya blev tillförd denna hund: resultatet blev bl a **CH ROCCO ROBIN** och **CH ROCCO ROCHEN**. Ch Rocco Robin lämnade bl a den typiska och välbyggda tiken **CH KICKAN**.

I början av 1930-talet importerades även **CH FELS V D TECK** av lantbrukare Axel Jakobsson, Ekerö. På Svenska Kennelklubbens utställning 1935 i Stockholm utställdes han bl a i avelsklass med nitton avkomlingar, alla med ett par undantag första pristagare i ungdoms-ell öppen klass. Detta var en sensation på boxerfronten som lovade gott för framtiden, fastän löftena inte infriats riktigt så som man hoppats, i synnerhet inte i andra generationen. Hans avkomlingar förlorade nämligen snart sin ungdoms ädelhet - deras huvuden blev mycket grova med bulliga kinder.

De hundar för vilka hittills redogjorts kan sägas ha bildat den första epoken i boxerns historia i Sverige.

Henning Fogelbergs berättelse om boxern del 2:

Den andra epoken karaktäriseras i vårt land, lika mycket som i rasens moderland Tyskland, i England och USA samt i Norge, Danmark och Finland, genom den så gott som fullständiga dominansen av en enda avelshund:

Internationell Champion Sieger Sigurd v Dom som exporterades från Tyskland 1934, är den hund som lagt grunden till rasens stora popularitet i USA.

INTCh Sgr Sigurd von Dom

Denne, som föddes 1929, var uppfödd av Frau Friederun M Stockmann, Oberbayern, Tyskland. Han var fallen efter Iwein v Dom u Belinde Hassia. Bland Sigurds otaliga söner är det framför allt Europas första **INT Ch Xerxes v Dom** samt **Zorn v Dom**, som varit av betydelse för rasens framåtskridande. Den senare blev fader till den för aveln - först i Europa, sedan i USA - mycket viktiga **INT Ch Lustig v Dom**.

Xerxes v Dom åter blev fader till den berömde **INT Ch Sieger Dorian v Marienhof**, som spelat en stor roll i Amerikas boxeravel.

Sigurds blod infördes i Sverige 1935 genom **Marmons Harro**, ägare Rolands kennel. Harro var fallen efter Zorn v Dom undan Andl v Dom, som var Sigurds dotter och alltså halvsyster till Zorn. Exteriört var Harro av hög klass, men eftersom hans bett förstörts av valpsjuka blev han aldrig utställd. Genom sin förtätande blodföring från Sigurd blev han emellertid en mycket värdefull avelshund. Han blev en av de båda stamfäderna till Axons kennel, Lantbrukare Axel Mårtensson, Hököpinge och Rolands kennel. Bland avkomman kan nämnas **Axons Amiral**, modern hette **Axons Ritzie** e Kärrstorps Dictator, som var dotterson till Sigurd.

Efter att ha vunnit två certifikat i Sverige blev Axons Amiral exporterad till Norge och blev där en av rasens uppbyggande avelshundar. Harro sammanfördes bl a med den importerade **DKUCh Fanni v Luisenblick** som var dotter till Lustig v Dom. Förbindelsen resulterade i fyra utmärkta hundar **Rolands Orkan**, **Rolands Only**, **Rolands Osva** och **Rolands Otti**.

Sigurds blod kom vidare in i svenska boxerstammen genom **SFUCh Wotan v Isebeck** och **INTCh Baste v Elbufer**. **Wotan var son** till Athos v Dom, en kullbror till den nyss nämnde Andl v Dom, och **Wotans mor** **USCh Venus v Isebeck** var också en dotter till Sigurd.

Wotan von Isebeck användes rätt litet i aveln men har dock lämnat en remarkabel tik, **Kärrstorps Sintra**, vars moder var **Kärrstorps Carolina** som var fallen efter **DKUCh Max v Isebeck** undan **SFUCh Holde v Karlshöhe**, som var dotter till Sigurd.

Internationell Champion Sieger Lustig v Dom

*INTCh Lustig
von Dom*

*INT Ch Lustig
v Dom i
förgrunden och
hans far
Zorn von Dom
i bakgrunden*

INT Ch Sgr Lustig v Dom, en sonson till INT Ch Sgr Sigurd v Dom, har betytt mycket för boxeraveln både i Europa och USA. Bl a är de båda kennlarna Axon och Roland uppbyggda på Sigurd v Dom-blod.

Baste var son till Internationell champion Sieger Lustig v Dom och modern var Weltsiegerin Thea von Isebeck, en dotter till Iwein v Dom och alltså halvsyster till Sigurd.

Under den korta tid som Baste, den andra av stamfäderna till Rolands kennel, verkade i Sverige innan han införlivades med den amerikanska storkenneln "of Barmere" lämnade han två kullar. I den ena med **Marmons Glori**, en dotter till Sgr Ajax v Gralsburg undan Edel v Schölerberg, låg bl a två blivande champions, **Rolands Kadett** och **Rolands Kyras** samt dessutom **Rolands Kemal**. I den andra kullen undan **Marmons Friedel**, en dotter till Sigurds kullbror **Schack v Dom**, fanns en tik, Rolands Laura, för vars betydelse i aveln skall närmare redogöras här nedan.

Dansk Champion Rolands Kadett visade sig ha ett mycket stort avelsvärde. Med en kullsystem till ovannämnde Axons Amiral, **Axons Amis**, en något liten men mycket välbyggd tik, lämnade han sålunda en champion i vardera två på varandra följande kullar: i den första **Ch Axons Dux**, och i den andra **Ch Axons Fock**. Upprepande gånger togs kullar efter Kadett och Fanni v Luisenblick, och ett antal av valparna blev certifikatvinnare. En, **Rolands Kano**, blev champion. I Stockholm hamnade hans son **Rolands Ukás** och lämnade där bl a de båda bröderna **Borgöns Lord** och **Borgöns Pompe**, vilken senare blev champion. Modern till dessa var en Fels v d Teck-dotter. Den kanske allra bästa kullen efter Kadett hade till moder den tidigare omtalade **Ch Kanholmens Thisbe** och omfattade åtta valpar. Detta var starten för Österlids kennel - så berömd före kuperingsförbudet 1947. Så gott som alla i den kullen var av certifikatkvalitet.

Även Kadetts bror, **Ch Rolands Kyras**, var fader till tre champions, **Nordisk Ch Dolly II**, **Ch Hassan** och **Ch Boccaccio**, fallen efter **Rolands Yrsa**, en sondotter till Kadett. Ch Hasan, för övrigt en utmärkt brukshund, blev i sin tur fader till **Ch Laddie av Boxerbo**.

***Nordisk Champion Dolly II,
var en framstående tik, som var brorsdotter
till DKUCh Rolands Kadett.***

För att återgå till den tidigare omnämnda Rolands Laura och hennes insats i aveln, består denna däri att hon med Marmons Harro fick sonen **Ch Rolands Symftig**. Denne i sin tur fick dottern **Champion Gillis**. Moder till denna var Ami efter Kadetts kullbror Rolands Kemal undan Rolands Impi, som var halvsyster till Kemal eftersom Marmons Glori var mor till båda.

Ch Gillis tillfördes Ch Axons Fock; ur denna förbindelse kom fru Ruth Myrberg-Olssons bekante **Champion Nicotin**, en av landets f n (1955) mest använda avelshannar, samt dennes mycket goda helsystrar **Mazurka** och **Nila**. De sistnämnda har båda på utställning erövat 3 certifikat och CACIB samt Roccas vandringspris till vackraste svenskfödda boxer i Stockholm 1950 och 1951. Nila tillfördes **Rolands Nero** efter Hillgårdens Arkimedes (e Kadett-son med Fanni v Luisenblick som moder) undan Axons Fock-dottern Hillgårdens Klarina, och i denna kombination utföll den certifikatvinnande **Karstorps Douglas**, som tillhör den hittills sista generationen av Sigurd-avkomlingar i Sverige. Till den hör också **1953 års champion Boy** efter **Hillgårdens Elo**, en inavelsprodukt efter Ch Axons Fock.

Henning Fogelberg berättelse om boxer del 3:

Emellertid har under de senare åren från annat håll tillkommit hundar förande Sigurd-blod. 1950 skedde sålunda den högst intressanta importen från USA av **NUCh Havana of Sirrah Crest**, i vars härstamning finns blodslinjer över sonsöner Lustig v Dom och Dorian v Marienhof. Efter hitkomsten har Havana erövat inte mindre än sju CACIB och blivit norsk champion. Han har visat sig vara en god avelshund och fick 1952 1:a pris i avelsklass i Stockholm.

Ett annat mycket förnämt tillskott till den svenska boxerstammen är den i Norge uppfödde **Strandborg Quass**, som hitills erövrat tre certifikat och CACIB. Hans fader är **Ch Uno** och moder **Bomsi**. Ch Unos härstamning går helt tillbaka på svenska hundar, i det att Unos fader, den svenskfödde **Kyras**, var son till den förut omnämnde Ch Rolands Symftig och dennes dotter Ch Gillis, under det att modern Hillgårdens Scarlett var sondotter till samma Symftig och dotterdotter till den likaledes tidigare omtalade Ch Axons Fock. Quass är en synnerligen typisk hund med helt fulländat huvud och ett förstklassigt boxerbett. Hans avkomma här har ännu ej utställts. (1955)

En annan hund från samma kennel, **Strandborg Natter**, med tysk och norsk härkomst, har även införts och har här tagit ett certifikat. Även han är ännu ett oskrivet blad som avelshund.

Det har även kommit in ett par tikar. Av dessa vann **Strandborg Minx** certifikat och CACIB samt blev utställningens vackraste hund vid Svenska Kennelklubbens utställning i Stockholm 1952 - första gången denna ära vederfarits en boxer vid en Kennelklubbsutställning här i landet. Glädjande är också att tiken **Leddie v Hunningen** förvärvats från Finland. Genom henne tillförs nämligen våra boxer ytterligare Sigurd-blod, men av dess engelska linje, då fadern är den till Finland från England importerade **Ch Chandair Battle**, en strålande hund och att döma av den visade avkomman en avelsmatador. I Västerås vid Svenska Brukshundklubbens utställning 1953 segrade Leddie von Hunningen och blev utställningens vackraste hund.

Det avelsmaterial inom boxerrasen som nu finns i Sverige inger goda förhoppningar om aveln i fortsättningen. Dess starka grundval är den genomodlade stam som här byggts upp genom konsekvent tillämpad linjeavel på Sigurd v Dom, en dominant av sådan styrka att endast få andra raser kan uppvisa dess like. Men den stammen är nu så genomavlade att några nämnvärda framsteg knappast mer är möjliga. En fortsatt avel uteslutande med detta inhemska material skulle därför bli stillastående på samma punkt. Men satsen att "stillastående är tillbakagång" gäller ifråga om hundavel kanske mer än på något annat område, därför att en där uppnådd nivå särskilt lätt sänkes om ej de krafter som verka i motsatt riktning är starkare.

Nog är boxerna i Sverige bra, men de kan bli ännu bättre. Särskilt huvudena, boxernas kardinalpunkt, bli ännu mera markerade och mejslade och deras bett göras mera fullkomliga. Det verkar därför nästan som ingripande av en högre makt, att här nyligen visats två hundar, som särskilt på dessa punkter uppfyller anspråk som man blott för något år sedan inte vågat drömma om, nämligen den i Finland hemmahörande engelska hunden Ch Chandair Battle och den norske importen Strandborg Quass. De bör användas till avel med de bästa svenska

tikarna. Båda hundarna har en mycket lämplig blodanslutning till det svenska materialets Sigurd-blod, men kombinerat med annat blod än de svenska hundarna.

Svenskarna har alltså just nu så väl förspänt, att de med framgång skulle kunna hävda en ställning som uppfödare av boxer som kunde räknas bland världens bästa, särskilt som utvecklingen i moderlandet på detta område inte har varit lycklig. Så skulle det åtminstone kunna ha varit - om inte det olyckliga förbudet att kuperade boxers öron hade funnits. I och för sig kan det tyckas att det är oväsentligt om öronen är kuperade eller ej, men faktum är att de okuperade öronen i deras uppfattning som vant sig vid den gamla modellen drar ner helhetsintrycket och fövanskar boxers typ. Vad värre är, förbudet utgör ett hinder för tävling med andra boxerländer. På tyska utställningar får okuperade boxer icke tävla. Förbudet hindrar därför de svenska boxeruppfödarna att genom export av avelsdjur praktiskt tillgodogöra sig det internationella försprånget i aveln som de faktiskt innehar."

Ett varmt TACK till Karl-Erik Johansson för detta bidrag.

Einar och Erna Palmgren registrerade sin kennel ROCCO 1931

Deras första boxerkull föddes den 13 februari 1930. Fader var **Rurik** (eller Snaps båda namnen finns med i stamboken) 376AA som var fallen efter boxerrasens första avelshund som erhöll ett hederspris i avelsklass och dessutom blev Bästa avelshund vid SKK:s Stockholmsutställning 1928 **SUCH SILWOS BUSTER II**, som var en ättling till den norskägda **Norsk Champion Satan Fortuna** på modernet och till **Sveriges första utställningschampion Isolde von Stolzenfels** på fädernet.

SUCH Rocco Robin

SUCH Rocco Rochen

Raya hade ytterligare kullar och i dem hittade man bl a **SUCH ROCCO ROBIN** och **SUCH ROCCO ROCHEN**, som tillhörde de mest framgångsrika utställningsboxrarna på 1930-talet. Deras fader var den tyska importen **Rietz-Fritz vom Gerhardsbrunnen BZB 22942**.

När Einar Palmgren avled skrev Axel Jakobsson honom till minne i Boxerbladet

Einar Palmgren till minne

"Einar Palmgren avled en kort tid efter sin 80-årsdag. Största delen av sitt liv ägnade han svensk boxeravel allt intresse. Med sin verksamhet som uppfödare och specialdomare för boxer har han på ett synnerligen förtjänstfullt sätt gjort stora insatser till nytta för boxerrasen i vårt land.

Einar Palmgren

För de yngre boxervännerna är kanske Einar Palmgren ej så väl känd annat än till namnet, men för mig som tillhör en äldre generation och som vet hur hans intresse för boxer började, står hans person och gärning kvar i klart minne.

För att i korthet delgiva något om detta går jag femtio år tillbaka i tiden till 1925 det år då Einar Palmgren inköpte sin boxertik Raya e Max Agricola u Hemgårdens Zita.

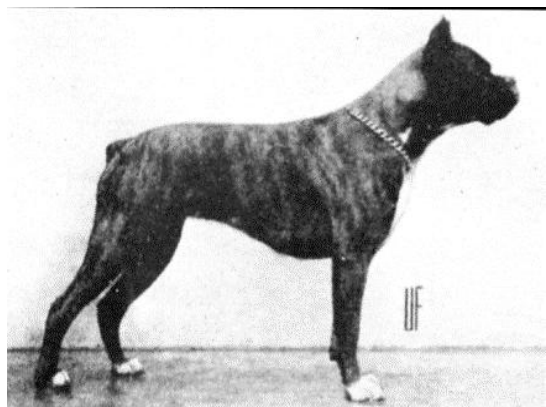
Undertecknad var vid detta tillfälle närvarande. **Raya** erövrade snart championtiteln och hennes avkommor buro kennelnamnet "Rocco". Parad med **Ch BUSTER** e Bob u Peggy av Lillbo lämnade Raya bl a en tikvalp **ROCCO ISA**, som fick stor betydelse i boxeraveln i tid då rasen blev alltmer populär.

I Ch Rayas andra valpkull, då parad med den tyska importen Rietz-Fritz v Gerhardsbrunnen, föddes två valpar, en hane och en tik, **Ch ROCCO ROBIN** och **Ch ROCCO ROCHEN**. Rocco Robin lämnade en del bra hundar och vad jag kan påminna mig en tik som erövrade championtiteln **SUCH KICKAN** 656KK undan Doll 434 GG (e SUCH Buster u Micki 578EE). Tyvärr blev Robins kullsystemer aldrig använd i aveln.

Ovan nämnda Rocco Isa hade två valpkullar. Båda efter Ch Fels v d Teck. I den första föddes sönerna **Ch KANHOLMENS SONNY** och **Ch KANHOLMENS SIROCCO**. I den andra föddes

Ch KANHOLMENS THISBE som blev stammoder till den framgångsrika Österlids kennel och där lämnade en hel rad förnämliga avkommor.

Einar Palmgren och hans fru Erna voro entusiastiska boxervänner. Generösa till sin natur har de för att uppmuntra och glädja uppfödare och utställare skänkt mycket värdefulla och vackra hederspriser.

SUCh Kickan

Mycket tidigt blev Einar Palmgren godkänd som boxerdomare och som sådan har han gjort boxerrasen sina mest värdefulla tjänster. Otaliga äro de boxer han bedömt under många år. Han "kunde rasen", var noggrann och ansvarsmedveten samt hade blick för det som var väsentligt. Både här i Sverige och i våra grannländer var han en mycket uppskattad domare.

Under senare år träffade jag inte Einar så ofta men det hände ibland, då som åskådare på hundutställningar. Sista gången på SKK:s utställning i november 1973. Naturligtvis vid boxerringen. Samma kärlek till boxern fanns kvar efter 50 år.

Rent personligt lämnar Einar Palmgren efter sig bilden av en människa som aldrig högljutt demonstrerade sitt kunnande, han var vänlig och vänfast. Han var verkligen en fin man i detta uttrycks bästa bemärkelse. Hans minne är värt att hedras."

Axel Jakobson

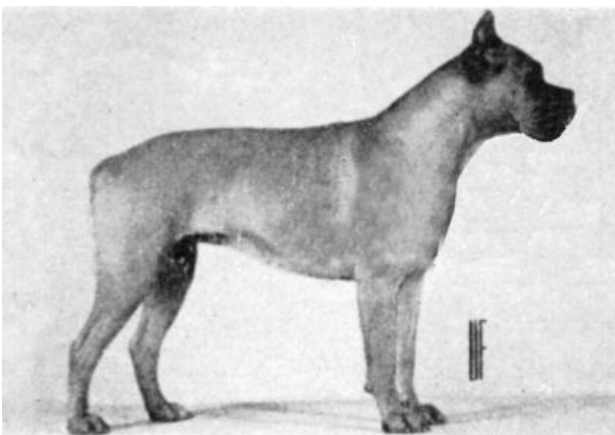
Själv minns jag att Einar och Erna Palmgren deltog på Svenska Boxerklubbens 10-årsjubileumsfest 1972 på hotell Anglaise i Stockholm. De skänkte då ett vandringspris till klubben som skulle tilldelas den Bästa Svenskuppfödda Boxern vid Boxerklubbens utställning. Om två likvärda hundar fick samma merit skulle tigrerat ha företräde. Einar avled före Erna, som vid sin bortgång donerade pengar till Svenska Boxerklubben. Pengarna skulle användas i avelsarbetet och jag vill minnas att de användes till utredningen av knäledsskador som påbörjades 1982.

Axel och Åsa Jakobsson inregistrerade kennel Agra 1933

Deras första kull föddes den 16 maj 1929. Fader var **Rex 463DD** (e Max-Agricola 466Y u Hemgårdens Zita 477V) och moder var **Dolly 462DD** (e Sultan VI 378U {e Box-Agricola 426S u Gulli av Christensen 290S} u Tuttan av Ekebo 461DD {e Buster av Lillbo 127Z u Misca av Lillbo 400DD}).

Axel Jakobsson gjorde som en del importer bland annat **Fels v d Teck 1124HH** som sedermera blev Svensk Utställningschampion. Fels var en gul hane född 24/8 1932 med en imponerande stamtavla. Hans fader var **Illo v Hohenneuffen** (e Sgr Alex v Magdalenenquelle u Cilly v Hohenneuffen) och moder **Schweizisk Champion Klätta v Jägerhof** (e Degen v Dom u Rissi v Hiltensberg).

I boken Boxerns Historia återges hela hans stamtavla. Fels blev en av dåtidens mest använda och framgångsrika avelshanar och hans mest framstående avkommor presenteras även i boken.

Rikomps Felsie 2 certifikat

Svensk Champion Fels v d Teck

Kenneln gjorde som sagt en del importer och hade en del framgångar, men jag låter Axel själv berätta sin historia i Birgit Tibacks intervju:

En intervju med Axel Jacobsson inför hans 70-årsdag av Birgit Tiback, saxat ur Boxerbladet nr 2 1972

"Vi gratulerar Axel Jacobsson, som fyller 70 år den 28 maj 1972. I hela 30 år har han som specialdomare för boxer och sann boxervän följt utvecklingen av rasen och delat med sig av sina enorma kunskaper. För de allra flesta av oss är Axel så välkänd att en presentation är onödig, men för de nytillkomna av våra läsare ska jag försöka mig på en kort beskrivning av Axel - dock fullt medveten om hur svårt det är att med ord beskriva en personlighet.

Jag anser mig inte skyldig till överdrift, om jag påstår att Axel har lyckats med det nära nog omöjliga, i varje fall i hundsammanhang, att bli "profet i sitt eget land". Som domare är han oerhört skicklig, uppskattad och respekterad. Hans sätt att skriva domarkritik är föredömligt. Han har en eminent förmåga att "fånga" en hunds förtjänster och fel och på ett trevligt sätt säga vad som behöver sägas om en hund, utan att för den skull sår ägaren.

Axel har skicklighet och hjärta att även på den exteriört dåliga hunden hitta förtjänster och därför blir aldrig hans kritik någonsin en dyster uppräkningslista av fel. Axel har en osviklig känsla för kvalitet och det är ingen tillfällighet att han på våra valputställningar tagit fram små "boxerlöften" som senare utvecklats till framstående boxer.

Det är alltså helt självklart att vi uppskattar och beundrar Axel för hans insatser som domare. Att han dessutom är känd som en rakryggad, rättfram hedersman, kompletterar bilden av en stor personlighet, som är väl värd den uppskattning och beundran vi hyser för honom.

Boxerbladet har med anledning av bemärkelsedagen fått tillfälle till en intervju med Axel och resultatet kan ni ta del av nedan:

*** Du har i många år och med stor framgång sysslat med boxer - som uppfödare, domare och avelsråd. Det skulle vara intressant för oss att få veta hur det hela började. När kom Du första gången i kontakt med rasen?**

-- Eftersom det förunnats mig den förmånen att få födas och växa upp på en större lantgård kom jag från tidiga barnaår i nära kontakt med alla våra husdjur, men främst stod för mig under hela min uppväxttid de två förnämsta; hunden och hästen. Intresset och kärleken till dessa har bestått under hela mitt liv.

-- I mitt föräldrahem fanns alltid hundar, under årens lopp av varierande raser. Jag kan ännu i minnet se de olika individerna passera revy framför mig. I förbigående vill jag nämna en av de många. 1914 eller 1915 importerade min far en engelsk bulldogstik från Danmark. Denna tik hade en imponerande stamtavla, men saknade i rätt hög grad den för en bulldog särpräglade exteriören, hennes utseende påminde mer om en boxers, hon hade helt och fullt boxertemperament, och till och med kuperad svans. Säkert fanns det en hel del boxerblod i henne, men detta förstod jag ej förrän långt senare.

-- År 1919 såg jag riktiga boxers för första gången i mitt liv. Det var hos agronom NILS BOMAN innehavare av KENNEL AGRICOLA, en av dåtidens mest framstående boxeruppfödare i Sverige och dessutom en mycket uppskattad domare för rasen. Nils Boman var en synnerligen skicklig man inom husdjursavelsens område. Hans uppfödning av boxers präglades också av en metodisk avel och förnämliga resultat. Kennel Agricolas avelstikar SILWOS GÜNDEL, CHAMPION FROHGUNDE VON MARIENHOF och SILWOS GRETCHEN blev jag mycket imponerad av, det var väl då gnistan tändes och mitt stora intresse för boxers vaknade. Vad jag vid denna tidpunkt kunde tillgodogöra mig av Nils Bomans kunskaper blev väl ej så mycket. Först några år senare då han delgav mig sitt kunnande, dels på avelsområdet och mycket om boxerrasen i övrigt, förstod jag i någon mån bevara och utnyttja detta. Jag är skyldig honom stor tacksamhet.

*** Vilket avelsmaterial startade Du Din uppfödning med? Hur lade Du upp avelsarbetet?**

-- År 1926 fick jag min första boxers, en gul hund REX (Buster) 463DD efter Max-Agricola undan Hemgårdens Zita. Det var en ganska stor och grov hund med rätt tungt huvud med grova kinder. Hans karaktär var utmärkt. Denne Rex var för övrigt helbror till CHAMPION RAYA med vilken den välkände boxerdomaren Einar Palmgren grundade sin kennel Rocco.

-- 1928 lyckades jag förvärva en typisk och mycket elegant boxertik DOLLY 462DD. Hon bar Agricola-blod på fädernesidan, i botten tysk härstamning från kennlarna vom Dom, Walhall, von Blankenburg, Brunswigas och von Marienhof. Med Rex lämnade denna tik en kull goda valpar. En tikvalp ur denna kull (RITA) inköptes av fru ESTRID FORSBOM, med vilken hon grundade sin kennel RIKOMPS. Fru Forsbom har alltsedan dess varit rasen trogen och boxeruppfödare i 40 år. Dolly 462DD lämnade endast denna valpkull. En kvinna från grannskapet gick utan anledning in i ett stall där Dolly hade sina valpar och blev ganska svårt biten. Tiken ville blott försvara de sina, men grannarnas aversion mot henne blev så stor att jag nödgades avliva henne. Hon var utan tvivel en mycket god avelstik.

-- Efter detta förvärvade jag tiken BONNY och något senare en till, ZAMPA, båda med i huvudsak samma härstamning i botten som Dolly, men nådde inte med dessa goda avelsresultat.

-- På SKK:s vårutställning i Stockholm 1932 utställde herr Wilhelm Ekekrantz från Norrköping två boxer, en hund och en tik. De voro importerade i moderlivet från Tyskland och väckte berättigat uppseende. Tiken MISKA 439SS, blev jag helt fascinerad av. Harmonisk, mycket ädel, vackert huvud och hjortröd bottenfärg med starkt avgränsad tigrerad. Jag fann henne helt enkelt förtjusande. Härstamningen var utmärkt med bland andra SIEGER HANSEL VON STOLZENFELS, CHAMPION EGON VON GUMBERTUSBRUNNEN och CHAMPION ROLF VON WALHALL, en av tysk boxeravels mest framstående hundar.

Fick blodad tand

-- Ägaren var inte benägen att sälja denna utmärkta tik, men efter mycket övertalning lyckades jag dock köpa henne.

-- Miska betäcktes första gången av **CHAMPION ROCCO ROBIN** och lämnade med honom en mycket bra avkomma. Två av valparna hade dock en något för lång och rak nosrygg, möjligen ett arv från farfadern **RIETZ-FRITZ VON GERHARDSBRUNNEN**.

-- Jag hade nu fått blodad tand och importerade 1933 en gul hund **FELS VON DER TECK**, som 1935 blev svensk champion. Jag återkommer till honom senare. Med Fels v d Teck hade Miska två utmärkta valpkullar. Den första gav bl a **CHAMPION AGRAS ILLO1180JJ**. Efter den andra kullens tillkomst inträffade det sorgliga att Miska dog av allmän blodförgiftning när valparna var 5 dagar gamla. De uppföddes med flaska och utvecklades ändock till mycket goda hundar. Den bästa var **AGRAS FAX**, kanske den bästa hund jag fött upp, förolyckades på grund av ägarens oförlåtliga tilltag att motionera honom bredvid sin bil i stockholmstrafiken. - Jag hade handlat dumt och oförtusande som ej behållit någon av Miskas avkomma.

-- Emellertid hade jag innan ovan relaterade händelser genom den tyske domaren Ludwig Grentz förmedling år 1934 importerat en tigrerad tik, **CITTA VON BÜRGERSEE** 1464JJ e Alex v Königstor u Ruth v Hohenneuffen. Citta var en ganska stor tik med ovanlig resning och ädelt torrt huvud, men hade något för svagt markerat stop. Till sitt temperament var hon vad vi numera anser alltför skarp, en egenskap som från säljaren sida framhölls som en merit. Hon var en showhund av stora mått, utställdes blott en gång och erhöll då ett första pris i öppen klass och ett tredje pris i segrarklass. Citta parades med Champion Fels v d Teck och jag väntade mig mycket av denna kombination. Resultatet blev sex kraftiga valpar, men alla var behäftade

med spaltgom och måste följdaktligen omedelbart avlivas. Min besvikelse var stor, min uppfödning präglades av en envis otur, som otvivelaktigt var lärorik men ganska dyrköpt. Jag beslöt att pröva Citta v Bürgersee i aveln ännu en gång och valde nu **CHAMPION MAX VON ISEBECK** 868JJ som partner till henne. Resultatet blev utmärkt. Ur denna kull behöll jag en gul tik **AGRAS HUTTI** 1910LL. Hutti var en temperamentsfull högädel tik med kanske en aning lång överlinje, hon hade en underbar hals och resning man sällan ser. Moderns goda showegenskaper hade gått i arv, ville man visa upp henne gjorde man det i slakt koppel, uppvisningen skötte hon själv med stor bravur. Hutti utställdes endast en gång och erövrade vid detta tillfälle på SKK:s utställning i Stockholm, cert, SKK:s hederspris, kennel Roccas vandringspris och Vita-kalkpokalen.

Parad i Tyskland

**Weltsieger Fachinger
v Neu-Drosedow**

-- Naturligtvis sökte jag bästa möjliga avelspartner till denna tik och beslöt 1937 sända henne till en av Tysklands mest meriterade hundar, Weltsieger **FACHINGER VON NEU-DROSEDOW**. Fachinger var son till **SGR & INTCH SIGURD VON DOM**, som tidigare exporterats till USA. Detta mitt beslut var lätt att fatta, men visade sig betydligt svårare att genomföra på grund av rådande karantäns- och valutabestämmelser. Jag lyckades till slut och resultatet av denna parning hade jag all anledning att glädja mig åt.

Sex valpar varav fem voro av utmärkt kvalité. Nämner här två: **AGRAS LUX**, en mycket grann hund och **AGRAS PEPI** som gick till Norge.

-- Tiken Pepi återfinns man i tredje led på den till Sverige några år senare importerade Strandborg Natters stamtavla. Härmed slutar min verksamhet som boxeruppfödare. Ödet hade annorlunda bestämt än vad jag hade tänkt.

-- Jag drabbades av svår sjukdom och var helt oförmögen till allt arbete under två år. Citta v Bürgersee och Agras Hutti bortsänktes till goda vänner på landet.

-- Jag kan inte betraktas som någon storuppfödare av boxer trots att jag ibland hade rätt många hundar samtidigt, men jag kan försäkra utan att förhäva mig: kvalité var mitt högsta mål. En

bekännelse vill jag dock göra - att mitt stora hästintresse ibland fick övertag och att jag då betedde mig som åsnan mellan hötapparna

**** Vilken eller vilka boxer betydde mest för Din uppfödning?***

-- De boxer som betydde mest för min uppfödning var Miska e Caesar v Treuenfels u Minka v Heidefeld och Champion Fels von der Teck e Illo v Hohenneuffen u Schweizer Siegerin Kletta v Jägerhof. Fels användes ganska mycket i aveln och blev far till fyra champions. År 1935 utställdes han i avelsklass på SKK:s utställning i Stockholm med 20-talet avkomlingar fallna efter, jag vill minnas, sju olika tikar. Alla de efter honom fallna hundarna erhöilo vid detta tillfälle på något undantag när första pris i ungodoms- öppen klass. Fels hade sina belackare, men han var otvivelaktigt till stor nytta för aveln. Framför allt satte han en viss ädelhet på sin avkomma, något som vid den tiden var behövt. Han slutade sina dagar 12 år gammal. Till sin mentalitet voro både Fels och Miska av högsta klass.

**** Vilken av Dig ägd och/eller uppfödd boxer anser Du stod Ditt boxerideal närmast?***

-- Den av mina hundar som stått mitt ideal närmast är dock min sist ägda boxer PIA. Hon var resultat av en icke önskvärd kullsyskonparning från den vid den tiden mycket framgångsrika Österlids kennel. Hennes föräldrar hade DANSK CHAMPION ROLANDS KADETT till fader och Champion Fels v d Teck till morfar. Pia var exteriört allt vad man rimligtvis kan begära och hon var den mest intelligenta hund jag ägt. Jag hade vid den tiden blivit godkänd boxerdomare och därmed fattat det beslutet att ej utställa någon av mig själv ägd boxer, därför deltog aldrig denna tik på utställning.

**** Vilka svårigheter hade rasen att brottas med på Din tid som uppfödare och hur kom Du tillrätta med problemen?***

-- Vid en jämförelse med den boxerstam vi har idag och den vi hade från slutet av 1920-talet genom 1930-1940-talet är den stigande populariteten med åtföljande ständigt ökat individantal slående. Tidigare var skillnaden mellan bra och dåliga hundar mera markant. De exteriöra fel man då brottades med var ofta en alltför oädel typ med bred skalle och grova kinder, ljusa ögon var ett vanligare fel än i dag. Alltför dåligt vinklade bakben förekom tämligen ofta, man kunde även få se hundar med tunnformad bröstorg och därmed för bred front. Alla dessa fel har

under årens lopp betydligt förminskats och torde inte utgöra några problem för vår boxer av i dag. Inom all djuravel är det ändock så, lyckas man övervinna en del fel och brister, uppstå gärna nya. Vi har en bra boxerstam i dag, men där finns även brister som måste beaktas med största uppmärksamhet.

-- I stort sett har jag intrycket att boxern från tidigare år trots en del exteriöra brister, var en sund hund, gjord av hårt virke och med bättre utvecklad muskulatur än vad man ser idag. Samhället har förändrats mycket, ökad trafik, koppeltvång, människors ständiga tal om bristande tid och jäkt (trots betydligt mera fritid nu än förr) anser jag möjligen kan vara en av orsakerna till detta.

Stort uppsving

-- Om de mentala egenskaperna kan man säga, att åtminstone hanhundarna voro skarpare till humöret förr. Jag kan ej påminna mig att jag under den tidsperiod som här berörs såg någon slö, vek eller vad man idag kallar "något blyg" hund. Boxern hade förr vad jag vill kalla mer "go" i sig.

-- Under 1930-1940-talen fick boxeraveln ett stort uppsving. Man kan här säga att det skedde en rekordartad förbättring av rasen. De importer av utmärkta hundar som gjordes under denna tid spelade en stor roll, och i händerna på de framåtsträvande och skickliga uppfödare som vi även då, lika väl som nu hade, ledde till en epok som borde beskrivas mycket utförligare än vad jag kan göra här.

-- En då verkande uppfödare, HENNING FOGELBERG, kan jag inte föregå. Denne enormt skicklige boxermans uppfödning var av största betydelse för svensk boxeravel. Genom importen av **INT Ch BASTE VON ELBUFER** (e Sgr INT Ch Lustig v Dom u Weltsgrn Thea v Isebeck) och dennes avkomma med den utmärkta avelstiken **MARMONS GLORI** nådde han ett resultat som var enastående. Helbröderna **ROLANDS KADETT** och **ROLANDS KYRAS**, båda championhundar, har väl alla hört talas om. Kadetts avelsvärde var av ovanliga mått. Även Kyras var en god nedärvare, han lämnade fyra champions. Från Rolands kennel utgick under en femårsperiod fem champions. Tyvärr blev Baste v Elbufer alltför snart exporterad till USA där han blev amerikansk Champion. Det är min åsikt att många av dåvarande topphundar såväl svenskfödda som importerade skulle stå sig gott i konkurrensen även idag.

-- För att belysa den svenska boxerns utveckling från 1920-talets senaste år genom 1930- och 1940-talet kan jag nämna, att under denna period tilldelades svenskt championat ett 20-tal svenskfödda hanhundar. Tre importerade vunno samma titel. Dessutom funnos hundar som erövrade championtiteln i Danmark och Finland. Under samma tidsperiod erhöles ett tiotal

svenskuppfödda tikar samma utmärkelse. Förutom alla de som erövrade championtiteln funnos många certvinnare. Med den stora popularitet vår boxer har är det med sorg man konstaterar hur sällsynt denna utmärkelse är idag.

**** Boxern ligger ju högt på 20-i-topp-listan. Kan populariteten skada rasen?***

-- Ja, absolut. Vid ökad efterfrågan är risken stor att undermåligt avelsmaterial utnyttjas och stammen på så sätt skadas. För den enskilda boxern kan det vara ödesdigert att hamna i fel hem. En boxer är ingalunda var mans hund, därtill är den bl a för motionskrävande. Det är djurplågeri att hålla en boxer fången i en lägenhet ensam medan familjen arbetar och bara tar ut den på kort rastning morgon och kväll. Uppfödarna måste särskilt noga se upp med dagens köpare och deras möjlighet att skapa värdiga villkor för en hund.

**** Hur upplever Du den moderna boxeraveln? Har Du farhågor för framtiden?***

-- Jag skulle vilja uttrycka mig så, att jag anser att det idag är av största vikt att aveln inte drivs fel, så att den robusthet och sundhet som är typisk för rasen, går förlorad. Tyvärr ser man ibland boxer, som jag skulle vilja beteckna som något av "drivhusplantor", där strävan efter "förfining" gått så långt att ovan nämnda egenskaper fattas. En boxer ska utstråla sundhet i varje tum, både mentalt och fysiskt!

-- En exteriördetalj, som jag anser vi idag inte ska överdriva, är nospartiet. Visserligen vill vi ha så breda nospartier som möjligt, men tyvärr blir ofta resultatet av denna strävan att vi får tunga, lymfatiska och overtypiska huvuden, som felar i torrhet och stramhet. Framför allt tänker jag på de slappa undre ögonlocken, som tyvärr är ett utbredd fel på rasen idag och ett fel som orsakar stort lidande för individen. Jag anser att det är till stor skada för rasen, när man avlar på individer som opererats för defekter, av vad slag det vara må!

-- När det gäller färger och tecken på rasen har jag min bestämda uppfattning. Färgerna ska vara rena och så klara som möjligt och en tigrering ska vara klart urskiljbar. Vita tecken är ofta attraktiva, men det är inte vackert med för mycket av dem och framförallt inte om de är osymmetriskt placerade. Med de vita tecknen följer tyvärr ofta opigmenterade fläckar (s k köttfläckar) på nosparti och läppar, som jag anser direkt störande.

**** Har någon väsentlig egenskap eller detalj hos boxern förr - gått förlorad i dagens avel***

-- Jag tycker nog att vi hade bättre resning på våra boxer förr och framför allt höll de sina huvuden högt!

**** Du efterlyser fler svenska champions och anser att boxern är en bra brukshund.***

-- Ja, jag anser att boxern är en bra brukshund, både mentalt och exteriört och tycker att det är i högsta grad beklagligt att så få boxerägare ägnar sig åt att utbilda sina hundar. För en uppfödare tycker jag att den finaste meriten skulle vara att föda upp boxer som blir svenska champions. Åtminstone hade vi den uppfattningen förr att det svenska championatet var mycket mera värt och något att sträva efter.

-- Man når fina resultat i bruksprov med en boxer om man behandlar honom väl och aldrig använder sig av våld eller tvång. En boxer vill leka fram resultatet och utföra momenten med glädje. Boxern är ju ursprungligen en kamphund, vilket bl a visar sig om man använder tvång eller våld. Resultatet blir direkt motstånd och man kommer ingen vart. Man måste anpassa sig till rasens speciella psyke och aldrig glömma bort att hunden ska ha det trivsamt också!

**** Är utställningar enbart av godo?***

-- Nej, inte om man, som tendensen är idag, har en övertro på utställningsmeriter. Dessutom har jag känslan av att vi drabbats av utställningsraseri och har en inflation i utställningstillfällen.

**** Har Du några ord till utställarna?***

-- Ja, jag tycker att det är märkligt att under alla år som domare har man brottats med samma problem. Många utställare kommer totalt oförberedda med sina odisciplinerade boxer, som man varken får se i munnen eller än mindre se hur de rör sig. Hur ska någonsin sådana hundar få en rättvis bedömning? Det är utställarens skyldighet mot sig själv, mot hunden och mot domaren att träna och förbereda hunden för utställning. Men tro för den skull inte att jag är anhängare av s k "showing", där man "hänger" upp hunden, plockar med den både fram och bak på ett irriterande sätt. En brukshund ska visas i slakt koppel, vilket säkerligen känns mycket trevligare för hunden också. Det är snudd på djurplågeri att hänga upp en hund så att den knappt kan andas.

*** Till sist, vill Du glädja oss med en beskrivning av Din idealboxer?**

-- Då det till mig framstälts en begäran att giva en beskrivning på min ideala boxer vill jag svara så här: Om jag sluter ögonen kan jag i mitt inre frammana denna bild. Skulle jag sätta denna bild helt på pränt är jag rädd att resultatet endast skulle bli en ganska torr standardbeskrivning och inskränker mig till följande:

-- Det är framför allt de exteriöra detaljernas harmoniska förhållande till varandra, inte minst vad gäller huvudets särprägel, som förläner boxern dess skönhet. Kuperingsförbudet var ett hårt slag mot rasen, därmed bortföll en detalj som ovedersägligt förhöjde uttrycket. Jag bekänner härmed att min idealboxer är kuperad. Han är kraftig och muskulös, men ändock elegant, hans rörelser kraftfulla och vägvinnande, till färgen varmt rödgul eller tigrerad med starkt avgränsad markering.

INT Ch LUSTIG VON DOM hade verkligen de harmoniska detaljerna i huvudet som förläner boxern dess skönhet.

Om vita tecken förekomma - det får min idealboxer ha - skall de vara så symmetriska som möjligt och ej för dominerande. Opigmenterade fläckar på nosparti och läppar har han inte.

INT Ch Lustig v Dom

Sin mentala status får min idealboxer själv beskriva:

-- Jag är full av levnadslust, vaken, orädd och uppmärksam, men mitt öga utstrålar godhet. Jag är stolt nog att bära mitt huvud högt utan att behöva bli hårt upphängd i ett koppel, samt stark nog att själv bära min svans. Jag är klok och läraktig, men framför allt min husbondes bästa vän."

Ett varmt Tack till Birgit Tiback för denna intervju som gjordes 1972. Den ger oss efterlevande en bild av boxern som Boxerklubbens Grand Old Man Axel Jakobsson såg den. Mycket av hans visdom står sig än idag - år 2020.

Axel Jakobson var avelsråd och Svenska Boxerklubbens mentor de första 10 åren och hans Minnespris delas ut varje år

Han dömde de första utställningarna och jag minns honom som Boxerns Grand Old Man, en äldre hedersman, alltid artig och vänlig. Frikostigt delade han med sig av sina erfarenheter till boxerns fromma. I sina domarberättelser tog han alltid fram hundarnas förtjänster i första hand och han motiverade sina prissättningar och placeringar muntligen på ett vänligt och trevligt sätt.

Axel Jakobson

Sista gången jag träffade honom var på Boxerklubbens utställning i Ekebyhov 1986. Han sken som en sol och var så lycklig att få se så många snygga boxer.

Vann gjorde Ploy's Lustans Lakej vars syster Ploy's Lucky Lips vann certet och blev Bästa Tik. Domare var Wenche Eikeseth från vårt grannland Norge.

Axel avled den 6 maj 1991. En verkligt fin människa och boxerkännare gick ur tiden.

Inger Tireland

Axel var även mentor för många av de nya uppfödarna. Han tilldelades Boxerklubbens högsta utmärkelse Den Gyllene Boxern nr 1, Året var 1972 och klubben instiftade hans Minnespris till Bästa unghund 2012.

Några kvinnliga förgrundsfigurer

Den första jag tänker på är **Estrid Forsbom, Rikomps kennel**

Jag minns Estrid som den pillemariska, vänliga damen med kappan, hatten, handväskan och boxertiken **Ch CARMENCITA AHTISDOTTER** (e Ch Ahti DK315308 u Rikomps Ria 10021/67), som reste från Avesta till Stockholm varje lördag på 1970-talet för att spela Bingo, men hennes uppfödarbana började dock redan i början av 1930-talet.

Estrid på utställning 1968

Så sent som 1976 hade hon sin sista valpkull efter KORAD GREMLIN TORENZO. Modern, RIKOMPS ZARRIE 30690/73, gick tillbaka hela vägen till hennes stamtik, RITA 462DD. Vägen tillbaka till ursprunget går via Zarries föräldrar, **fader NUCh Hobby Ahtison** och **moder NUCh Carmenzita Ahtisdotter**.

Ett besök på Rikomps Boxerkennel i Avesta 1969 ett besök gjort av Olof Somnäs

"Varsågod och välj ett valspråk eller flera. De passar alla på dagens intervjuoffer.

"Boxer hela livet.....

Boxer framför allt....

En gång Boxer - Alltid Boxer.....

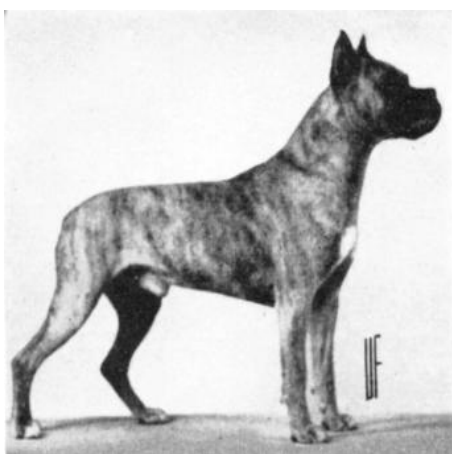
Estrid Forsbom - Hennes namn är sedan 40 år förknippat med boxeruppfödning. Hur många boxervalpar som första gången öppnat sina ljusblå ögon mot henne lär väl ingen kunna räkna ut. Hur många utställningsdomare i Sverige, Norge och Danmark som granskat hennes uppfödning genom åren går väl att få fram genom arkiv-forskning, men så långt sträcker sig inte författarens ambitioner, som mest lutar åt det skönlitterära.

Som utställare och uppfödare känner man respekt och beundran för såväl nutidens bredd som perspektivets djup i hennes verksamhet. Som amatör och enbart boxerentusiast närmast bävar man.

År 1929 började Estrid sin boxerbana. Hon övertog då boxervalpen RITA 464DD från Axel Jakobson i byte mot en pudelvalp. Hon hade dittills uppfött pudel och det var en slump - en bytesaffär som gjorde att Estrid och Rita möttes. Deras samarbete blev fruktbart och långvarigt, ty det pågår fortfarande, även om Ritas aktier i företaget gått i arv till barn och barnbarns barn. De hundar som idag toppat och toppar kennelns produktion är alla av Ritas stam. Andra linjer har prövats och slopats, men Rita-linjen går vidare obruten sedan 1929!

Att stammodern fick sitt namn förevigat i kennelnamnet är bara rätt. Men det har sin egen historia. När Rita en gång lurade matte på en kull valpar skojade Estrid med att "Ritas KOMPani lovar ingenting bestämt". Där fick hon Rikomps utan större besvär.

I Ritas första kull föddes **DOUGLAS 37FF** som återfinns i många stamtavlor. Där föddes även brukshunden **TARRAS II 949FF** som vann den Öppna klassen (dåvarande Elitklassen) med hederspris vid Boxerutskottets första skyddstävling och avelstiken **RIKOMPS ROSSI 36FF**, som blev mor till RIKOMPS den mest prisbelönta av kennelns alla tikar är **NUCh RIKOMPS ROZANNE** som är 60-talets stjärna. Hon har tillsammans med Taracrest Yankee Dandy lämnat **RIKOMPS: RIO-RITA, REBIZA, RENNIE, ROG och ROB.**

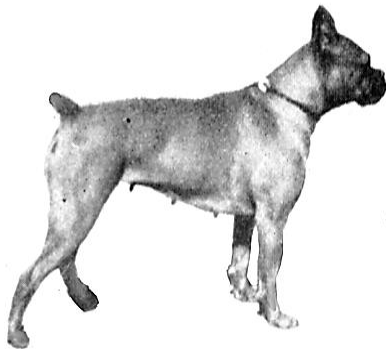
"Rikomps" Tarras II

"Rikomps" Douglas

Bland hanhundarna som betytt mycket för uppbyggnad av en god stam i Rikomps kennel är RÖNNVIKENS SINTRAM född 1938 efter Marmons Harro undan Kärrstorps Carolina, båda inavlade på Ch Sigurd v Dom. Därifrån har värdefulla tyska blodsdroppar bevarats.

1950-talets tikar mest kända Rikomps-tikar var RIKOMPS REPPIE 2 cert CACIB, RIKOMPS FOGGIE cert och RIKOMPS CORITA cert.

Rikomps Rozita

*NUCh Rikomps
Rozanne*

Rikomps Ross

En annan är **HOBBY SINTRAMSON** född 1944 och den norska importen **STRANDBORG NATTER** 1951.

Natter lämnade bland andra **SUCH AMIGO** och **RIKOMPS MARCO POLO 2** cert, vilken tillsammans med sonen **RIKOMPS RECORDER** cert är de mest kända hanhundarna av Rikomps uppfödning.

DON CANUTO, sonson till Marco Polo var kennelns avelshund 1959-1967. Mest känd av hans avkommor var ovan nämnda **NUCh RIKOMPS ROZANNE**.

NUCh AHTI importerades från Danmark 1967. Fader är Polsk, Holländsk, Norsk och Dansk Champion Nauke v Schütting och moder var Heidi v Schütting. Ahtis avkomma har ännu bara hunnit till valputställningsålder men har där placerat sig tillfredsställande. Debut i utställning på riktigt väntas bli den 8 juni (1969) i Stockholm.

Export har även förekommit från kenneln. 1968 såldes unghunden **RIKOMPS ROBIN** till Norge. Robin är efter **NUCh Ahti undan Rikomps Rebiza**.

Rikomps kennel firar egentligen 40-års jubileum i år, men kennelnamnet registrerades inte förrän 1938. Rikomps är den äldsta nu aktiva boxerkenneln i Sverige.

En kuriositet är att aveln skett på samma tiklinje i 40 år (det blev 47 år, sista kullen registrerades 1976 och var efter Gremlin Torenzo och Rikomps Zarrie som var en halvsyskonparning på NUCH Ahti).

Några erfarna boxerord från Estrid:

Boxerns fördelar är att det är en lugn och trevlig innehund, som är tålmodig mot barn och skäller mindre än de flesta andra raser. Målsättningen med min avel är: Välvinklade hundar med korta ryggar och bra huvuden samt framför allt med ett lugnt och bra temperament. För dagen är det full aktivitet med avel och utställningar.

Den vackraste boxern jag minns är Fogelbergs tyska import **Ch Baste v Elbufer**.

Boxerns fördelar är att det är en lugn och trevlig innehund, som är tålmodig mot barn och skäller mindre än de flesta andra raser.

Målsättningen med min avel är: Välvinklade hundar med korta ryggar och bra huvuden samt framför allt med ett lugnt och bra temperament. För dagen är det full aktivitet med avel och utställningar.

Framtidsplaner? Bara fortsätta och se. Först och främst vad Ahti lämnar.

Så säger Svenska boxeravelns Grand Old Lady Estrid Forsbom och Ahti som lutar sin "Danska skalle" mot mattes knä smilar hoppfullt."

Nästa kvinnliga förgrundsfigur blir Rosina Jungqvist, som inregistrerade kennel Kärrstorp 1934

Kennelns första kull föddes den 1 september 1934. Den var fallen efter **Max v Isebeck** 868JJ undan **Lea af Argo** DskHSB 40184. Fru Jungqvist var mycket aktiv under ett decennium och gjorde en del intressanta importer.

Sigurddottern SFUCh Holde v d Karlshöhe importerades 1934

Hon vann certifikatet i Malmö 1935 och 1936. Det var en röd tik född den 25 maj 1933 och fallen efter Ch Sigurd v Dom BZB 23635 undan Jule v Kurland BZB 24785. Uppfödare var Herr Karl Vesper, Berlin-Mahlsdorf, Tyskland.

Holde lämnade tillsammans DKCh Max v Isebeck BZB 21593 868JJ: **SUCh KÄRRSTORPS BENZ** 737NN, avelstikarna **KÄRRSTORPS BLANCHE** 203NN, **KÄRRSTORPS CAROLINA** 996LL och den berömda avelshunden **KÄRRSTORPS DICTATOR** 994LL som erhöll 2 certifikat.

Kärrstorps Dictator lämnade bl a **SUCH TONY AV LILLBO** 1091PP och **TOPSY AV LILLBO** 753PP cert samt **ÖSTERGÅRDS CALLE** 2496PP cert och många avelahundar.

Kennel Kärrstorp importerade även SFUCH Wotan von Isebeck

Wotan vann certifikatet i Göteborg 1936 . Det var en tigrerad hane född den 4 juli 1935. Efter Athos von Dom BZB 26668 undan Venus von Isebeck BZB 29666. Uppfödare var Herr Carl Barth, Harburg-Wilhelmsburg, Tyskland.

Wotan lämnade **KÄRRSTORPS SINTRA** 1587LL, som erhöll 2 cert + ett finskt 1 skl Hp (SF-cert?) tillsammans med Kärrstorps Carolina 996LL.

Kärrstorps Sintra

I en kull tillsammans med den i Norge uppfödda Bonzi 749MM (e Rajah v Dom 431GG u Ruska NKKS 12935) lämnade Wotan avelshundarna **WOTAN AV BJÖRNIDET** 1322NN och den vita avelstiken **TIAN AV BJÖRNIDET**

Wotan lämnade även avelshunden **BJÖRNHOLMENS KAVALIER** 2114TT (undan Kyrkvikens Raya 1730MM).

Nästa betydelsefulla kvinnliga uppfödare var Ruth Myhrberg-Olsson var verksam i Göteborg och hon registrerade Havsklippans kennel 1945

Kennelns första kull föddes den 27 mars 1945 och var fallen efter **SUCH Rolands Kano** 337RR undan **SUCH Laddie av Boxerbo** 1672SS (efter SUCH Hasan 2493PP brukscert <e SUCH Rolands Kyras u Agras Cora 757NN> undan Sassa II av Boxerbo 1610SS [e Kärrstorps Fashinger 2499PP u Pepa av Boxerbo 1609SS]).

***Två av kennel
Havsklippans
avelshundar***

**NORDUCH
DOLLY II 4366UU**
(e Ch Rolands
Kyras u Ullah
oregistrerad) blev
en av kennel
Havsklippans bästa
aveltikar.

NORD U Ch Dolly

Dolly lämnade de flesta av Havsklippans 21 meriterde avkommor bland dem: Syskonen **RphIII HAVSKLIPPANS HALIFAX**, **RphIII HAVSKLIPPANS HELLOX** och **RphIII HAVSKLIPPANS HONEUR**, som alla tävlade i segrarklassen rapport och **HAVSKLIPPANS HESSIE 2 cert (CC)** (E. Ch Nicotin), samt syskonen **Tjh HAVSKLIPPANS HEJVA 3 cert (CC)** CACIB Armécert, **HAVSKLIPPANS HOTT** och **HAVSKLIPPANS HUMPHREY** efter Toni von Adlisberg.

Ur den första kullen kom avelstiken **HAVSKLIPPANS KAXI**. Via sin dotter Kata 1632/51 (e Ch Havana of Sirrah Crest), blev Kaxi mormor till Katrin 7967/53 (e Strandborg Quass) som blev kennel Marions mest förnämsta avelstik. Tillsammans med SUCH Siggesund Argo lämnade hon en mängd mycket framstående avkommor. Dolly lämnade även **HAVSKLIPPANS HOLLYWOOD** (e Ali v Rahlau) som blev kennel Isomajs stamtik.

Ruth Myrberg-Ohlsson till Minne

(saxat ur Boxerbladet nr 4, 1974)

Efter en kort tids sjukdom avled i början av oktober 1974, fru Ruth Myrberg-Ohlsson. På senare år har Ruth Myrberg-Olssons kennelnamn "Havsklippan" återfunnits bland griffon och mops och det kanske är många som inte vet att hon på 40- och 50-talen var en av landets ledande boxeruppfödare.

Kennelnamnet "Havsklippan" borgade för en boxer av mycket god kvalitet, men sin största betydelse för boxeraveln har Ruth Myrberg-Olsson haft genom sina många importörer. Man minns

Cesar Borealii, Ali von Rahlau och de från Italien importerade Ito och Pucci dei Dogi de Venezia. Mest känd bland hennes avelshundar var nog trots allt en svensk hund; Ch Nicotin efter Ch Axons Fock undan Ch Gillis. Han dominerade helt aveln i västra Sverige under flera år. Även Cesar användes mycket och dessa två finns bland förfäderna hos många av dagens boxer.

Under senare år har Ruth Myrberg-Olsson varit rörelsehindrad, men ännu är vi säkert många som minns den imponerande synen, när hon i sin krafts dagar defilerade i spetsen för sina stora avels- och uppfödargrupper, där dåförtiden alla avkommor gick med, i A-hallen på Svenska Mässan i Göteborg.”

En liten notis bara om en annan framstående uppfödare, Greta Lundqvister, Borgöns kennel:

På höstens Stockholmsutställningen 1945 deltog inte mindre än 1100 hundar och 37 uppfödargrupper erhöill ett första pris.

Havsklippans grupp

Fyra av dessa var Boxergrupper och till utställningens vackraste uppfödargrupp utsågs Borgöns boxer kennel som erhöill vandringspris och ett penning-pris. Hur mycket pengar Greta Lundqvister fick förtäljes ej i Kennelklubbens Jubileumsbok, men vilken ära!

Även Boxerklubbens första ordförande och eldsjäl Peggie Ceder startade upp sin uppfödning 1945

även om kennel Habanera inte inregistrerades förrän 1953

Redan som tolvåring skaffade sig Peggie sin första boxer och var rasen trogen hela livet. Hennes gode vän Charlie Andreasson berättar mer om den biten lite längre fram. Så småningom började hon sin karriär som boxeruppfödare. Sitt kennelnamn Habanera erhöll hon 1953.

Peggie fick sin första valpkull den 2 november 1945. Fader var ROLANDS QVICK 1110RR som hade en gedigen bakgrund. Han var fallen efter e Finsk Champion WOTAN VON ISEBECK 793LL undan en oregistrerad tik med utmärkt härstamning – ROLANDS ILMA - eftersom hon var fallen efter Svensk Utställningschampion MAX VON ISEBECK 868JJ undan MARMONS GLORY som även var mamma till Sveriges genom tiderna mest omtalade boxer - Dansk Utställningschampion ROLANDS KADETT. Kullens moder var Peggies egen PRIMADONNA 6177VV som var fallen efter Peggies egen hane, KHASAN 715TT, som var fallen efter Svensk Utställningschampion FELS VON DER TECK och MONA 1314LL som var av gammal svensk härstamning och även mor till avelstiken TAFFIMAI 1313NN, som återfinns bakom många framstående boxer.

PRIMADONNAS moder var ULLA oregistrerad av följande härkomst [e Buck 1141LL u Zenta oreg {e Treu av Kerberos NKKS 9128 u Bonzoe oreg §e Lord u Boya§}].

Peggie var den som öppnade porten mot de amerikanska blodslinjerna genom att hon 1950 importerade den fantastiska **Norsk och Dansk Champion HAVANA OF SIRRAH CREST** som snabbt erövrade sina certifikat till det Norska utställningschampionatet. Han föddes den 22 oktober 1948 i U S A. Uppfödare var Dr & Mrs R C Harris.

Han hade en utmärkt härstamning och hans fader - USCh VICK WICK OF SIRRAH CREST - var bror till dåtidens mest vinstrika boxer - USCh BANG AWAY OF SIRRAH CREST's och den till England försålda MAZELAINE'S TEXAS RANGER's - moder VERILY VERILY OF SIRRAH CREST och till Frau Stockmanns (von Doms kennel) ABRA DABRA OF SIRRAH CREST.

DK&NUCh Havana of Sirrah Crest 10600/50

DK&NUCh Havana of Sirrah Crest's stamträd

DK&NCh Havana of Sirrah Crest	US Ch Vick Wick of Sirrah Crest	Ch Xebony of Sirrah Crest	Nightcap of Sirrah Crest ----- Madcap of Sirrah Crest	e Ch Endymion of Mazelaine u Ouinkle of S. Cr. ----- e Kobang of Sirrah Crest u Onyx of Sirrah Crest
		Ch Questa of Sirrah Crest	Ch Kobang of Sirrah Crest ----- Ovation of Sirrah Crest	e Ch Duke Cronian u Kantatrix of Mazelaine ----- e Ch Kavalier of Mazelaine u Ouida of Mazelaine
10600/50	Jingle Bell of Sirrah Crest	Ch Xylan of Sirrah Crest	Ch Dauber of Tulgey Wood ----- INT Ch Lisl v Blütenau	e INT Ch Lustig v Dom u Ginger of Mazelaine ----- e INT Ch Lustig v Dom u Cora v Blütenau
		Vouge of Sirrah Crest	Ch Kobang of Sirrah Crest ----- Pamela II	e Ch Duke Cronian u Kantatrix of Mazelaine ----- e Ch Sir Royal of Bladan u Princess Pattie

Havana erhöj även 5 internationella certifikat (CACIB) under en tidsrymd av tre år när antalet utställningar bara var ca 10 per år i Sverige och internationella utställningar bara var ett par.

Han gav upphov till en mängd framstående avkommor och hans arvsanlag gick vidare genom bland andra:

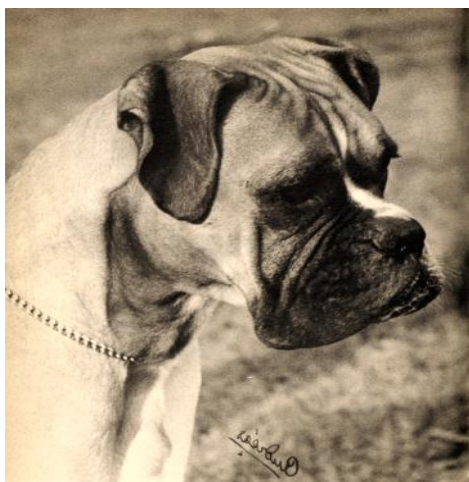
De Finska syskonen: **SFUCH HABANERA BOREALII**, **Ch HECTOR BOREALII** och **NUCh HASTO BOREALII**, men kanske mest genom **SUCH SIGGESUNDS ARGO** som användes flitigt i aveln och i kombination med **STRANDBORG QUASS-döttrar** gav upphov till många bra

boxer av olika kennelprefix samt genom **DKUCh WALLHAMRA PRINCIPE**. Havanas alla framstående avkomlingar återfinns i boken Boxerns Historia.

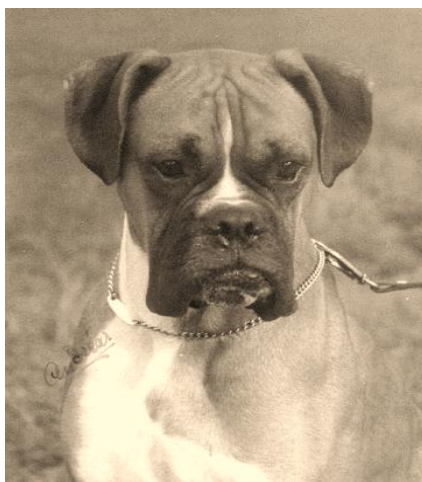
På den tiden var det inte så lätt att fara runt på utställningar och bruksprov och meritera sin uppfödning. Om man, som Peggie, bodde i ett litet torp ute på landet och inte hade bil var det nog inte så lätt och ta sig någonstans med sina hundar. Om man inte hade någon bekant som kunde ge en skjuts fick man åka kommunalt med buss och/eller tåg. Bussarna gick väl bara ett par gånger om dagen där ute i Lunda vid nuvarande Arlanda flygplats.

Några av kennelns uppfödda hundar

HABANERA BRENDA 10945/46 cert (e Björnholmens Kavalier 2114TT u Primadonna 6177VV) – **HABANERA DINO** 3514/68 5 cert CACIB 4 BIR efter DKUCh Wallhamra Principe undan Habanera Danja 27808/65 - **HABANERA HERO** 56187/71 2 cert (e Bonzo 18611/67 {e Ch Isomajs Zig-Zag u Isomajs Jerry [e Wardrobes Red Beret u Isomajs Ursa] u Habanera Herta 30180/69 {e Salgray's Ally of Keylin u Habanera Hebra (e Årstavallens Honnör II (bror till NUCh Årstavallens Helloh) u Habanera Ailing}}) samt brukshundarna **Tjh HABANERA PAJAS** 11971/51 armécertifikat (e Ch Havana of Sirrah Crest 10600/50 u Habanera Dorcas 8786/50 {e Don Kosack 7681VV u Habanera Ballerina 10913/46) och sist men inte minst den **Svenske Mästaren i SÖK 1961 SökhIII RphIII HABANERA AMBASSADÖR** 4105/55 (e Rikomps Marco-Polo 493/53 u Habanera Katinka 16079/50 {e Ch Havana of Sirrah Crest u Primadonna}).

Habanera Dino

Habanera Dino

DKUCh Wallhamra Principe

HABANERA DINO ansågs av de tyska experterna ha det bästa svenska boxerhuvudet för sin tidsera. Dinos dotter **HABANERA KALEVALA** erhöll 2 skl CK 4 gånger och Hp i avelskl (e Habanera Dino u Kalles Bonnie {e Ch Treceder's Mighty Dark u Kalles Annie [e Ch Årstavallens Helloh u Isomajs Charlotte <e Isomajs Mackie u Isomajs Jolly>}}).

Habanera Dino 5 cert CACIB 4 BIR

Habanera Kalevala

Efter andra Världskrigets slut ökade hundverksamheten i Sverige. Detta födde en önskan och ett behov av en samverkan från de verksamma boxeruppfödarna. Tanken på en klubb där uppfödarna kunde utbyta kunskap och erfarenheter, var född.

Peggie Ceder var en av de drivande krafterna för att en specialklubb för boxer skulle bildas och på hösten 1962 bildades Boxergruppen och en interimstyrelse tillsattes. Till styrelsen första ordförande valdes Peggie Ceder, till sekreterare valdes Lars-Erik Redlund, till skattmästare valdes Åke Lindström och till ledamöter valdes Forester Johnsson, Curt Ljungholm och Rolf Dahlström.

Att skapa en klubb kan kanske ses som en enkel sak idag när man har tillgång till alla tekniska hjälpmedel som datorer, internet och mailboxar. På den tiden gjordes allting manuellt. Åke Hedhammars målände berättelse berättar en del om de praktiska konsekvenserna av den tidens verksamheter längre fram här i tidningen.

Peggie var motorn i klubben. Hon var ordförande, kanslist och avelsrådets sekreterare. Som kanslist hade hon ansvar för klubbens korrespondens och hon hade i princip joutjänst med telefonkontakt med de flesta av klubbens medlemmar till vilka hon gav råd om allt som har med hund att göra. Hon anordnade med aktiviteter av alla de slag, höll i ordförandeklubban och styrde klubbens agerande i stort. Naturligtvis i samråd och med hjälp av styrelsens övriga medlemmar – men det var hon som drog det tyngsta lasset i närmare sex år. Sedan tog andra krafter över.

Peggie Ceder tillsammans med en ung Karl-Erik Johansson

Peggie avlider i slutet av mars 1974. Charlie Andreason skrev några rader till minnet av Peggie i Boxerbladet.

Peggie Ceder till minne

"Damen på Habanera-kenneln nära Arlanda är död. Hon lämnade sina älskade boxer och oss boxervänner den 28 mars. Några dagar tidigare hade en väninna hälsat på henne med Peggies 9 år gamla favorittik Hebra. Det var alltså ett farväl och läkare och personal gjorde henne den glädjen att få hälsa på sin älskade Hebra en sista gång. Som tolvårig flicka hade Peggie valt sin första boxer från Hundskyddsföreningens hundstall vid Värtan i Stockholm. En tigrerad hane som hette Schatz.

När jag träffade Peggie i början av 40-talet hade hon en tigrerad hane som hette Khasan (715TT fallen efter Axel Jakobssons import Ch Fels v d Teck undan Mona 1314LL). Khasan blev stamfar till Peggies kennel. Namnet Habanera inspirerades hon till av sin amerikanske import, den tigrerade hanen Havana of Sirrah Crest, som kom till Sverige 1950. Havana var genomavlade på det amerikanska mönstret, som var koncentrerat på Tysklands dominerande kennlar i mitten av 30-talet.

Peggies förtjänst är det att vi fick upp ögonen för det värdefulla i den amerikanska aveln. Havanas betydelse i vår svenska boxeravel framgår av att hans namn ännu idag återfinns i bakgrunden av många av våra bästa hundars stamtavlor.

På sitt försynta och lågmälda sätt var Peggie något av en eldsjäl. Hennes är förtjänsten av att avelsgruppen för boxer (nuvarande Svenska Boxerklubben), AfB, kom till stånd. Under närmare sex år - 1962 till 1968 - var hon gruppens ordförande och allt i allo. Hon tillvann sig respekt och aktning av alla som hon kom i beröring med. Hon kunde glädja sig över att flera hundar av hennes uppfödning utträttade topp-prestationer som brukshundar. Hon fick 1968 Brukshundklubbens förtjänstmedalj för sina insatser för boxerrasen.

Damen på Habanera är död. Vi boxerfolk minns henne med saknad men också med glädje. Hon var en god och fin människa, som älskade livet och sina boxerhundar.

Charlie Andreasson"

Nästa framgångsrika uppfödarkvinna som jag vill presentera blir Jane Sjöstedt som registrerade kennel Isomaj 1958

Hennes första kull föddes den 17 april 1956 efter **Rikomps Inkas** (efter Strandborg Natter 2512/52 u **Rikomps Ilona** {e Hobbie Sintramson u Rikomps Tess [e Ch Axons Fock u Rikomps Taigie]}) undan den tidigare omtalade Havsklippans Hollywood.

På 60-talets början importerade Jane två hundar från England. Det var **Warbrobes Red Beret och Burstall Majorette**. Tillsammans gav dessa bland andra de oförglömliga **Championbröderna Isomajs Zepp 8946/62H och Isomajs Zig-Zag 8948/62H**. Båda användes flitigt i aveln och gav i sin tur snygga och trevliga boxer.

Jane fyllde sedan på med importerna **Wardrodes Devonaire Apache och Iced Melon of Witherford**, men dessa lämnade inte samma avtryck i den svenska aveln.

Boxerbladet besökte Isomajs kennel 1969

Besökare var Karl-Erik Johansson och Gunnar Hoffman

" En januarisöndag for vi upp till Skyttorp, tre mil norr om Uppsala, för ett besök hos Jane Sjöstedt. Kenneln var inrymd i en f d bondgård, ombyggd efter kennelns behov då där fanns ett fyrtiotal vuxna boxer plus valpar, unghundar och diverse inackorderingar av andra raser.

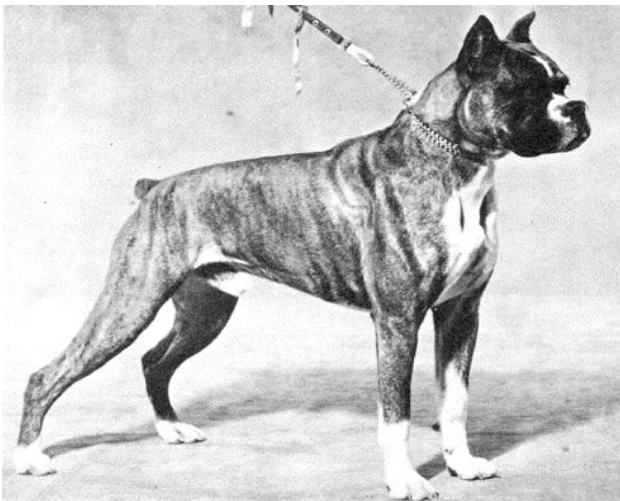
Rastgårdarna har Jane ägnat en särskilt stor omsorg, eftersom hon anser att det är av största vikt att hundarna får rasa ut i lek och frihet. Största rastgården har en yta av ca två tunnland (ca 10.000 m²), lägg därtill ett trettiotal andra rastgårdar av olika storlekar, så får ni en någorlunda av kennelns storlek.

Till dessa hundar går det naturligtvis åt en mängd mat, fyrtio kilo kött om dagen äter de upp, som blandas med ris, bröd och torrfoder.

Man frapperas av den enhetliga typen med kraftiga benstommar, väl utfyllda nospartier samt mycket vackra färger. Detta har även gett resultat i utställningsringarna runt om i Norden med otaliga cert och 1:a pris i uppfödarklass.

1960 importerade kenneln Wardrobes Red Beret och Burstall Majorette från England.

Dessa två är bl a föräldrar till **Ch Isomajs Zig-Zag**, **Ch Zepp** och cert-vinnarna **Zuave** och **Mazepa** samt avelstiken **Isomajs Mignon**.

NUCh Isomajs Zepp

DK&NUCh Isomajs ZigZag

När man ser denna stora kennel måste man undra hur någon kan sätta sig ute i obygden med nästa en mil till närmaste samhälle.

Jane Sjöstedt här tillsammans med sina första tikar.

Fr v hennes stamtik Havsklippans Hollywood, Isomajs Jolly och Isomajs Jill

Jane berättar

"Det hela började med att hon i början av 50-talet skaffade sig hanen **Rikomps Inkas** från Estrid Forsbom. Inkas fick ganska snart sällskap av tiken **Havsklippans Hollywood**. Kombinationen av dessa två blev tikarna **Jill** och **Jolly**, vilka Jane behöll. **Isomajs Jill** lever fortfarande nu tretton år gammal i högönsklig välmåga.

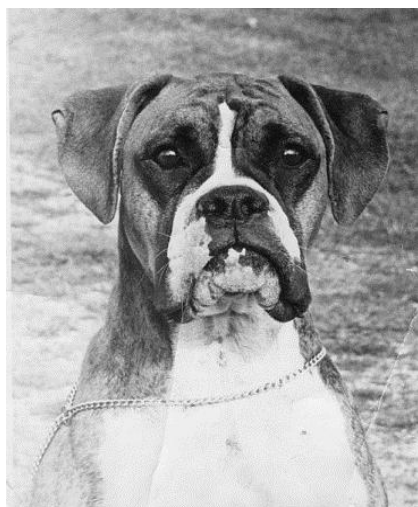
Nästa kull Hollywood blev mamma till var den med **Burstall Rockaway** ur vilken Jane behöll tiken **Larissa**, som gav henne den första framgången i utställningsringen. Etta i unghundskonkurrenssklassen. Larissa visade sig bli den verkliga avelstiken. Hon parades med **Flintwood's Far Cry** vilket resulterade i den berömda U-kullen med **Ch Urus**, certvinnarna **Urax och Ursa** samt avelstiken **Ukulele**.

NUCh Isomajs Urus

Isomajs Urax 3 cert

***Tre faser av
DKUCh Isomajs Sikasso***

Kombinationen Red Beret och U-kullen och har även givit bra resultat med **Dubbelchampion SBCh SUCH Isomajs Basse** och **Ch Alzac** som topphundar.

Av de senare generationerna syns väl främst **Ch Isomajs Sikasso** efter **Ch Boxellas Yahoo**. Bland unghundarna hoppas Jane mest på Zig-Zag-sonen **Lancelot** och **Aramis**, som är resultatet av en helsyskonparning mellan Mazeppa - Vanessa."

Efter denna genomgång av hundbeståndet ställde vi några frågor till Jane över en kopp kaffe:

Vilken är den bästa boxer Du sett?

- Det är Ch Wardrobes Miss Mink (27 CC), men det bästa boxerhuvudet jag sett har Wardrobes Delhart Mack The Knife (en amerikan som gav 4 GBCh och var son till Ch Jered's Spellbinder och Barrage-dottern Ch Delhart's Diomond Lil, som hade 33 champions inom 5 generationer i stamtavlan.)

Vad är Ditt mål? - Att föda upp så bra hundar som möjligt.

Vilka är de största fördelarna resp. nackdelarna med rasen?

- Några nackdelar känner jag inte till. Fördelarna är den oerhört stora kärleken till människor, framför allt till familjen.

Planerar Du någon ny import, i så fall varifrån?

- För närvarande är det inte aktuellt, men om jag skulle göra någon skulle det bli från Wardrobes-kenneln.

Hur ser du på vita valpar?

- Jag har aldrig fått några dåliga vita valpar, men jag behåller givetvis aldrig någon.

Vilken linje koncentrerar Du Dig främst på?

- Jag har ingen direkt koncentration, utan använder både de engelska och amerikanska linjerna tillsammans.

Vad är Din åsikt i öronkuperings-frågan?

- Ur hundskyddssynpunkt är det bättre och lättare med okuperade hundar, men jag måste hålla med om att en kuperad hund är vackrare att se på. Vad det gäller utställningar så tycker jag att de engelska bestämmelserna i frågan ger den största rättvisan.

Du har bara boxer. Har Du aldrig tänkt slå Dig på någon annan ras?

- Nej, jag anser att jag inte har plats för fler. Annars tycker jag att Västgötaspetsen är en trevlig ras.

Vad är Ditt viktigaste råd till en valköpare?

- Att alltid ge den närande mat och ej glömma kalk och vitaminer.

Du använder inavel ganska ofta. Vad har Du för erfarenhet av det?

- Fördelen med det är att nedärvningsförmågan ökar. Det har även förekommit linjeavel med bra resultat. När någon kommer hit för att para med kennelns täckhundar, försöker jag alltid ta reda på ifall att det finns någon av förfäderna som är gemensamma, annars används en hund med genomslagskraft.

Avslutningsvis vill jag säga att den som springer och parar med varje snygg hanhund, han eller hon får se - är dömd att misslyckas."

Efter denna prat- och frågestund hade dag övergått till kväll och det är dags för hemfärd, varvid vi tackade och började hemfärden"

Jane Sjöstedt gick ur tiden år 1995, 95 år gammal. I tidningen Dagens Nyheter på nyårsaftonen 1996 fanns följande minnesrader skrivna av Hans Wolf:

"Jane Sjöstedt till minne

Ettårsdagen av Jane Sjöstedts bortgång har passerat lika obemärkt som hennes dödsdag 1995. Hon hade dock ett dramatiskt livsöde som förtjänar att ihågkommas. Jane Sjöstedt tog aktiv del i det misslyckade attentatet mot Hitler den 20 juli 1944.

Det var ju inte begränsat till "varglyan" i Ostpreussen utan innefattade planer som sträckte sig över hela det av Tyskland ockuperade Europa och som var helt beroende av utgången av attentatet. Under den tid då attentatet förbereddes spreds planerna till invigda kretsar. En hemlig kurir såg till att dessa underrättelser fördes mellan Berlin och ända till utkanterna av Moskva vid den tid då de tyska trupperna stod där. Till centralgestalterna hörde överborgmästaren i Leipzig Carl Friedrich Goerdeler, som för övrigt hade kontakter med Jacob Wallenberg i Sverige, och fältmarskalk von Paulus på östfronten. I trådarna höll främst underrättelse-tjänstens chef Canaris.

Jane Sjöstedt förestod kurirtjänstens postkontor i Berlin. Sedan attentatet slagit fel på grund av en tillfällig omplacering av attentat-mannens bombväska, kunde Jane Sjöstedt hålla flera av nyckelpersonerna gömda, däribland Goerdeler som så småningom greps och avrättades i februari 1945 och artillerigeneralen Fritz Lindemann, som vid husrannsakan lyckades undkomma genom en bakdörr. Han bör inte förväxlas med Danmarks bödel general George Lindemann och en annan tysk general med samma efternamn som blev känd för ett upprop mot Hitler.

Efter kriget fick Jane Sjöstedt ta emot hedertiteln "Opfer des Faschismus".

Jane var född i Stockholm den 26 juli 1899, dotter till hovtandläkaren Robert Sjöstedt och hans hustru Anna Laura. Första världskrigets vapen hade knappt tystnat när hon, endast 19 år gammal, flyttade till Tyskland med sin make Louis Krafft. Sonen Per skickades i nästa krig ut på östfronten och hördes aldrig mer av. Jane Sjöstedt, sedermera omgift Neuber, inväntade förgäves sonens återkomst och bosatte sig sedan i Sverige, i föräldrarnas sommarboställe på Dalarö. Där och på sitt senare boställe Raggboda i Björklinge utanför Uppsala hade hon hundkennel. Jane Sjöstedts närmaste var vid hennes bortgång syskonbarnen, förre svågern Arens Nordin, samt medarbetaren Viveca Winberg.”

Fortsättning följer